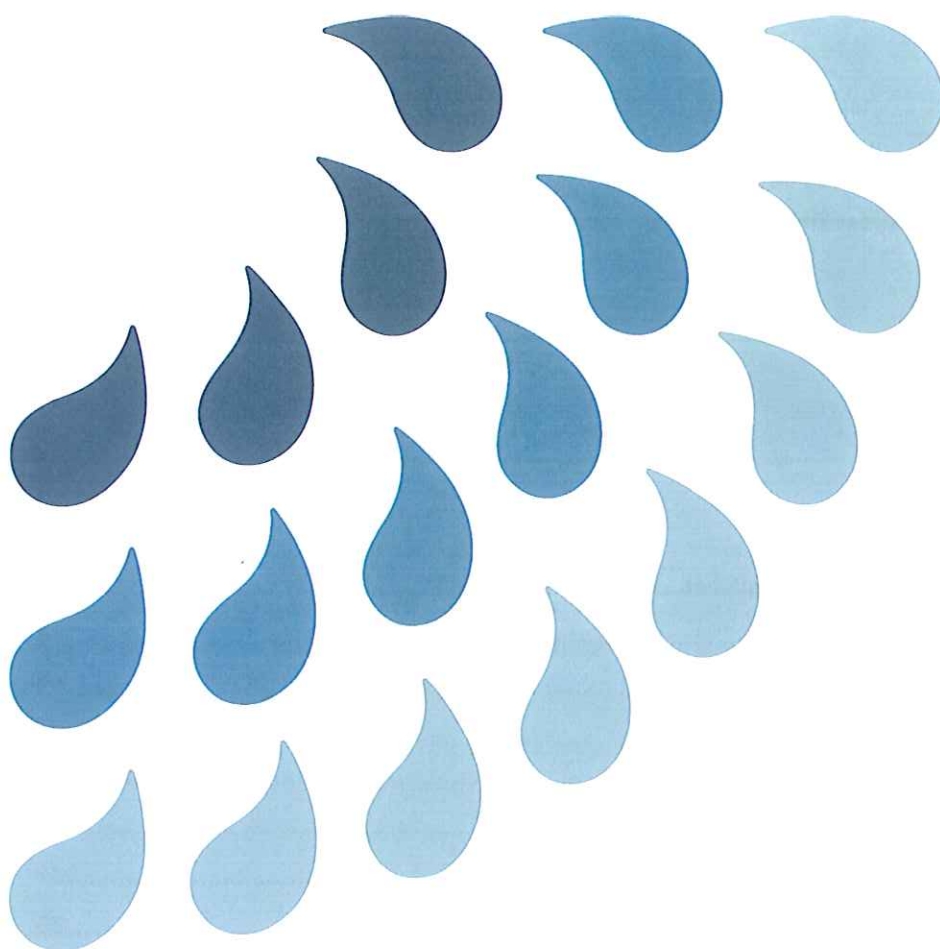

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän

Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2013-2015

HSY:n hallitus 15.6.2012

Sisällys

1	Johdanto.....	1
2	Strategiset tavoitteet	2
2.1	HSY:n strategiset tavoitteet 2013-2015.....	2
2.2	Strategiset hankkeet 2013-2015	4
3	Talous.....	6
3.1	Tuloslaskelma.....	7
3.2	Investointiosa.....	10
3.3	Rahoituslaskelma.....	11
4	Henkilöstö.....	12
5	Toimialakohtaiset erittelyt.....	13
5.1	Vesihuolto.....	13
5.1.1	Toiminnalliset tavoitteet.....	13
5.1.2	Toiminta.....	15
5.1.3	Talous	19
5.2	Jätehuolto	25
5.2.1	Toiminnalliset tavoitteet.....	25
5.2.2	Toiminta.....	27
5.2.3	Talous	31
5.3	Seutu- ja ympäristötieto.....	35
5.3.1	Toiminnalliset tavoitteet.....	35
5.3.2	Toiminta.....	37
5.3.3	Talous	40
5.4	Tukipalvelut.....	41
5.4.1	Toiminnalliset tavoitteet.....	41
5.4.2	Toiminta.....	42
5.4.3	Talous	44
5.5	Kuntayhtymän johto ja ohjaus- ja kehittäminen	45
5.5.1	Toiminnalliset tavoitteet.....	45
5.5.2	Toiminta.....	47
5.5.3	Talous	48
5.6	Matriisitoiminnot.....	49
5.6.1	Asiakaspalvelumatriisi	49
5.6.2	Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiomatriisi	51

1 Johdanto

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. HSY:n perussopimuksen mukaan toiminta- ja taloussuunnitelmasta on pyydettävä jäsenkuntien lausunnot ennen sen hyväksymistä.

Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan.

Alustavan toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2013-2015 perustana ovat

- HSY:n strategia 2015 ja sen perusteella laaditut tavoitteet
- voimassa oleva toiminta- ja taloussuunnitelma ja henkilöstösuunnitelma 2012-2014
- vuoden 2011 tilinpäätöstiedot ja niistä tehdyt poikkeama-analyysit
- tiedot alkuvuoden 2012 toiminnasta ja taloudesta
- HSY:n tuottavuusohjelma vuosille 2012-2013

Alustavan toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnassa pääpainopiste on ollut strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden asettamisessa. Syksyllä laadittavaan varsinaiseen toiminta- ja taloussuunnitelmaan täsmennetään tavoitteiden mittarit tai arviointikriteerit sekä asetetaan lopulliset tavoitetasot.

Alustavan toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnassa on pyritty huomioimaan voimassa olevan tuottavuusohjelman euromääräiset vaikutukset. Tuottavuuden paraneminen tarkoittaa käyttömenojen pysymistä ennallaan volyymien kasvusta huolimatta operatiivista toimintaa tehostamalla. Muita tuottavuuden paranemisen mittareita voivat olla palvelun laadun paraneminen ja ympäristökuormituksen vähentäminen lisäämättä resursseja.

Syksyllä 2011 laaditussa henkilöstösuunnitelmassa henkilöstön määrällinen tarve arvioitiin vuoteen 2014 saakka. Syksyllä suunnitelma päivitetään koskemaan suunnitelmakautta 2013-2015. Määrällisen tarvearvioinnin lisäksi henkilöstösuunnittelussa korostuu henkilöstön osaamisen kehittäminen.

Viime vuoden tilinpäätös poikkesi talousarviosta. Suurimmat erot syntyivät toimintamenoissa, joissa säästöä syntyi koko HSY:n tasolla. Poikkeamat analysoitiin tilinpäätöstiedoissa ja pysyviksi arvioidut säästöt on huomioitu alustavassa taloussuunnitelmassa.

Jäsenkuntien lausuntoja alustavasta taloussuunnitelmasta pyydetään viimeistään 31.8.2012 mennessä, jotta ne ehditään huomioimaan syyskuussa laadittavan varsinaisen toiminta- ja taloussuunnitelman valmistelussa.

2 Strategiset tavoitteet

Toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Alustavassa taloussuunnitelmassa esitetään strategiset tavoitteet talousarviovuodelle ja suunnitelma-kausille. Syksyllä laadittavassa varsinaisessa toiminta- ja taloussuunnitelmassa määritellään tavoite-taso talousarviovuodelle 2013 ja täsmennetään mittareita tai arviointikriteerejä. Tavoitteet on johdettu HSY:n strategisista päämääristä ja ne on ryhmitelty strategian viiden näkökulman alle. Toiminnalliset tavoitteet on esitetty kunkin toimialan ja tulosalueen luvuissa.

2.1 HSY:n strategiset tavoitteet 2013-2015

Näkökulma	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus		
Strateginen päämäärä	Toimia ympäristövastuullisena edelläkävijänä yhteistyössä seudun kuntien kanssa		
TTS-tavoite 2013-2015	Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
Ympäristökuormituksen vähentäminen, energiasäästön, resurssitehokkuuden ja uusiutuvan energian edistäminen	Toimeenpannaan energiatehokkuussopimuksen toimenpidesuunnitelma (2013-2016).		
Asukkaiden ja organisaatioiden kannustaminen ympäristövastuulliseen toimintaan	Toimeenpannaan asukas-neuvontatyöryhmän suositukset		
Kuntien välisen yhteistyön aktiivinen edistäminen HSY:n toimialalla	Toimeenpannaan MAL-aiesopimuksen seuranta suunnitellulla tavalla, tuotetaan seurannan edellyttämä tietopohja ja kehitetään seurantajärjestelmää osapuolten kesken.		
T&K&I-toiminnan vahvistaminen materiaali- ja energiatehokkuuden sekä luonnonvarojen kestävä käytön kysymyksissä	Toteutetaan T&K&I-tutkimusohjelma. Selvitetään mahdollisuudet perustaa yksityisen ja julkisen sektorin kanssa vesi- ja materiaalit talouden alueellinen innovaatiokeskittymä.		

Näkökulma Strateginen päämäärä		Asiakasvaikuttavuus Edistää sähköisiä palveluja ja yhden luukun periaatetta	
TTS-tavoite 2013-2015	Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
HSY:n asiakaspalvelu- ja toimintakulttuurin yhtenäistäminen	Otetaan käyttöön HSY-tasoiset asiakaspalveluprosessit ja -toimintatavat keskitetyssä asiakaspalvelussa.		
Sähköisen asiainnin lisääminen	Otetaan käyttöön yhteisen sähköisen asiainnin konsepti		
Näkökulma Strateginen päämäärä		Talouden hallinta Saavuttaa talouden tasapaino pitkäjänteisellä taksapolitiikalla ja elinkaariajatteluun perustuvalla toiminnalla	
TTS-tavoite 2013-2015	Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
Käyttötalous- ja tuloslaskelmaperusteisesta toimintamallista taseen ja investointien hallintaan. Omavaraisuusaste ei vesihuollossa laske alle 24%:n eikä jätehuollossa alle 13%:n. Pitkäjänteisen taksapolitiikan varmistaminen.	Tehostetaan taksojen ja investointien pitkän aikavälin suunnittelua talousmallin avulla. Tehostetaan investointiprojektien projektinhallintaa		
Käyttötalouden tasapainon ylläpitäminen	Parannetaan suoritteiden ja kustannusten ennakkointia ja varmistetaan tasapainoinen budjetti hyvällä suunnittelulla ja seurannalla. Otetaan käyttöön talouden ennustetyökalut.		
Investointien kohdentaminen ympäristön, laadun, tehokkuuden ja toimintavarmuuden näkökulmista tarkoituksenmukaisiin kohteisiin. Korjausvelan pysyminen hallinnassa.	Määritellään kestävä saneeraustaso. Otetaan käyttöön kannattavuuslaskelma hanke-suunnitelman yhteydessä.		
Näkökulma Strateginen päämäärä		Prosessit ja rakenteet Vahvistaa synergisiä prosesseja ja aikaansaada tehokkuushyötyjä	
TTS-tavoite 2013-2015	Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
Hankintaprosessin optimointi ja tehokkuus; uuden toimintamallin luominen	Otetaan käyttöön yhdenmukaiset prosessit ja sopimusmallit. Otetaan käyttöön innovatiiviset hankinnat soveltuvin osin.		

Näkökulma Strateginen päämäärä		Prosessit ja rakenteet Vahvistaa synergisiä prosesseja ja aikaansaada tehokkuushyötyjä	
TTS-tavoite 2013-2015	Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
HSY:n yhteisten sisäisten toimintamallien tehokkuuden varmistaminen	Otetaan käyttöön palvelukuvaukset ja palvelutarpeeseen ja palvelutason arviointiin perustuva sisäisten palvelujen kehittäminen		
Näkökulma Strateginen päämäärä		Henkilöstön uudistuminen ja työkyky Kehittää henkilöstön osaamista ja luoda vetovoimainen työnantajakuva	
TTS-tavoite 2013-2015	Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
Tunnettuuden, yhteiskuvan ja työnantajakuvan kehittäminen.	Toteutetaan toimenpideohjelmaa. Seurataan ja mitataan tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksia.		
Strategisen osaamisen kuvaaminen ja sitä tukevien osaamisen kehittämisen toimintatapojen toimeenpano	Käynnistetään osaamiskarttatyö, linkitykset kehityskeskusteluihin ja koulutuksen suunnitteluun		
Työhyvinvoinnin edistäminen	Toteutetaan henkilöstötutkimuksen tulosten perusteella laadittu toimenpideohjelma. Toimenpiteet ja seuranta yksikkökohtaisesti. Arvioidaan uudelleen työsuojelun johtamismalli.		

2.2 Strategiset hankkeet 2013-2015

Näkökulma Strateginen päämäärä	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus Toimia ympäristövastuullisena edelläkävijänä yhteistyössä seudun kuntien kanssa
TTS-kauden 2013-2015 strateginen hanke	Tavoitetaso 2013
Seudullinen veden tuotannon ja jakelun varmistaminen ja tehostaminen;	
- vedenpuhdistuksen kapasiteetin nosto	
- Pitkälaitoksen laitoksen alavesisäiliö	
- Länsi-Espoon runkovesijohdot	
Blominmäen jätevedenpuhdistamo	
Biojätteen mädättäjä	

Näkökulma Strateginen päämäärä	Asiakasvaikuttavuus Edistää sähköisiä palveluja ja yhden luukun periaatetta
TTS-kauden 2013-2015 strateginen hanke	Tavoitetaso 2013
Asiakaspalvelun tietojärjestelmähankinta	
Asiakaspalvelun organisointi	
Näkökulma Strateginen päämäärä	Talouden hallinta Saavuttaa talouden tasapaino pitkäjänteisellä taksapolitiikalla ja elinkaariajatteluun perustuvalla toiminnalla
TTS-kauden 2013-2015 strateginen hanke	Tavoitetaso 2013
Näkökulma Strateginen päämäärä	Prosessit ja rakenteet Vahvistaa synergisiä prosesseja ja aikaansaada tehokkuushyötyjä
TTS-kauden 2013-2015 strateginen hanke	Tavoitetaso 2013
Toimistotilojen tilaratkaisujen suunnittelu ja toteutus	
Sertifioidun laatu-, ympäristö- ja turvallisuus-järjestelmän rakentaminen ja ottaminen käyttöön	
Henkilöstöprosessien uudistaminen ja sähköistäminen	
Näkökulma Strateginen päämäärä	Henkilöstön uudistuminen ja työkyky Kehittää henkilöstön osaamista ja luoda vetovoimainen työnantajakuva
TTS-kauden 2013-2015 strateginen hanke	Tavoitetaso 2013

3 Talous

Ensimmäisinä toimintavuosina HSY saavutti merkittävää tuottavuuden kasvua päällekkäisiä toimintoja yhdistämällä ja toimintatapoja yhdenmukaistamalla. Näitä synergiahyötyjä on syntynyt pääasiassa vesihuollon toimialalla neljän vesilaitoksen yhdistyttyä. Jatkossa tuottavuuden parantaminen tapahtuu normaalia toimintaa kehittämällä sekä uusia ja innovatiivisia toimintatapoja etsimällä. HSY: tuottavuusohjelman 2012 – 2013 mukaan toiminnan tuottavuutta parannetaan 2% vuosittain. Tuottavuuden paraneminen tarkoittaa, että toimintakulujen reaalin kasvu on pienempi kuin toiminnan määrällinen kasvu.

Merkittäviä käynnissä olevia suunniteltuja hankkeita ja toimenpiteitä tuottavuuden parantamiseksi ovat esimerkiksi:

- Energiatehokkuuden parantaminen. HSY solmi v. 2011 energiatehokkuussopimuksen työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. HSY:n tavoitteena on energiansäästön ohella lisätä omaa uusiutuvan energian tuotantoa ja näin vähentää ostoenergian tarvetta.
- Vesihuollon VETY-projektin tuotosten hyödyntäminen ja siten työn sujuvoittaminen, työmenetelmien kehittäminen, keskittyminen olennaisiin tehtäviin ja turhien tehtävien karsiminen;
- Jätehuollon kustannuslaskennan kehittäminen ja jätteiden pienerien vastaanottamispalveluiden tehostaminen;
- Tukipalveluiden keskittämällä omaksi tulosalueeksi tavoitellaan pidemmällä aikavälillä 15 - 20 henkilötyövuoden säästöjä. Keskittäminen tehostaa erityisesti hankintoja.
- Kuntayhtymälle rakennetaan toimintajärjestelmää, jolla tuottavuutta parannetaan prosesseja kuvaamalla ja määrittelemällä.
- Uusitut taloushallinnon järjestelmät mahdollistavat tehokkaamman talouden seurannan, kustannuslaskennan ja investointien seurannan. Seurannan avulla nopeampi reagointi poikkeamiin on mahdollista. Toiminnan ja talouden kattava ja luotettava seuranta on edellytys tuottavuuden mittaamiselle.

3.1 Tuloslaskelma

x 1 000 euroa (ilman sisäisiä eriä)

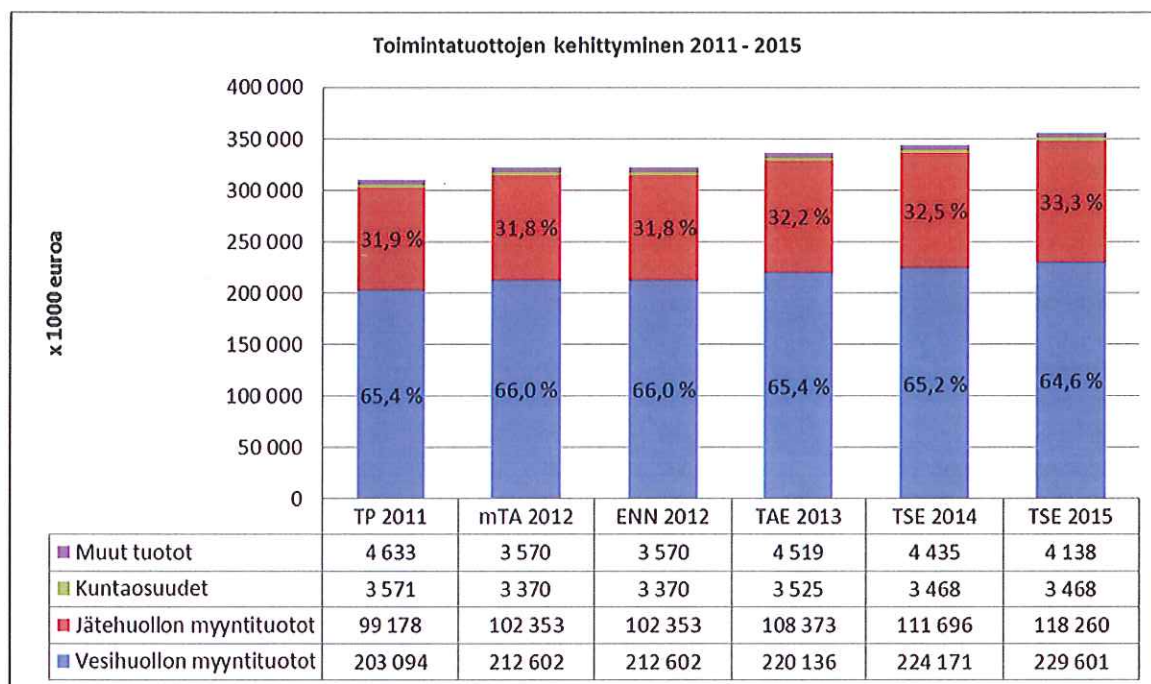
	Muutettu			TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
	TP 2011	TA 2012	ENN 2012			
TOIMINTATULOT	310 476	321 895	321 895	336 553	343 770	355 467
Myyntituotot	302 555	315 297	315 297	329 827	337 116	349 050
Kuntaosuudet	3 571	3 370	3 370	3 525	3 468	3 468
Muut tuotot	4 350	3 228	3 228	3 201	3 186	2 949
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1 367	1 855	1 855	1 428	1 428	1 428
TOIMINTAMENOT	-170 492	-180 272	-180 272	-187 001	-187 970	-193 061
Henkilöstömenot	-38 738	-39 875	-39 875	-41 209	-41 013	-41 077
Palvelujen ostot	-83 668	-89 504	-89 504	-91 239	-98 847	-107 760
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 632	-28 506	-28 506	-29 176	-29 565	-29 856
Pakollisten varausten muutos	568	300	300	300	300	300
Muut toimintakulut	-22 023	-22 686	-22 686	-25 677	-18 846	-14 667
TOIMINTAKATE	141 351	143 478	143 478	150 980	157 228	163 834
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	-65 935	-68 129	-68 129	-69 269	-70 222	-70 934
VUOSIKATE	75 416	75 349	75 349	81 711	87 005	92 901
POISTOT	-75 798	-78 994	-78 994	-84 155	-89 683	-93 626
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-382	-3 645	-3 645	-2 444	-2 678	-725
VARAUSTEN MUUTOKSET	0	2 570	2 570	3 548	1 900	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-382	-1 075	-1 075	1 104	-778	-725

Tuloslaskelman tunnuslukuja

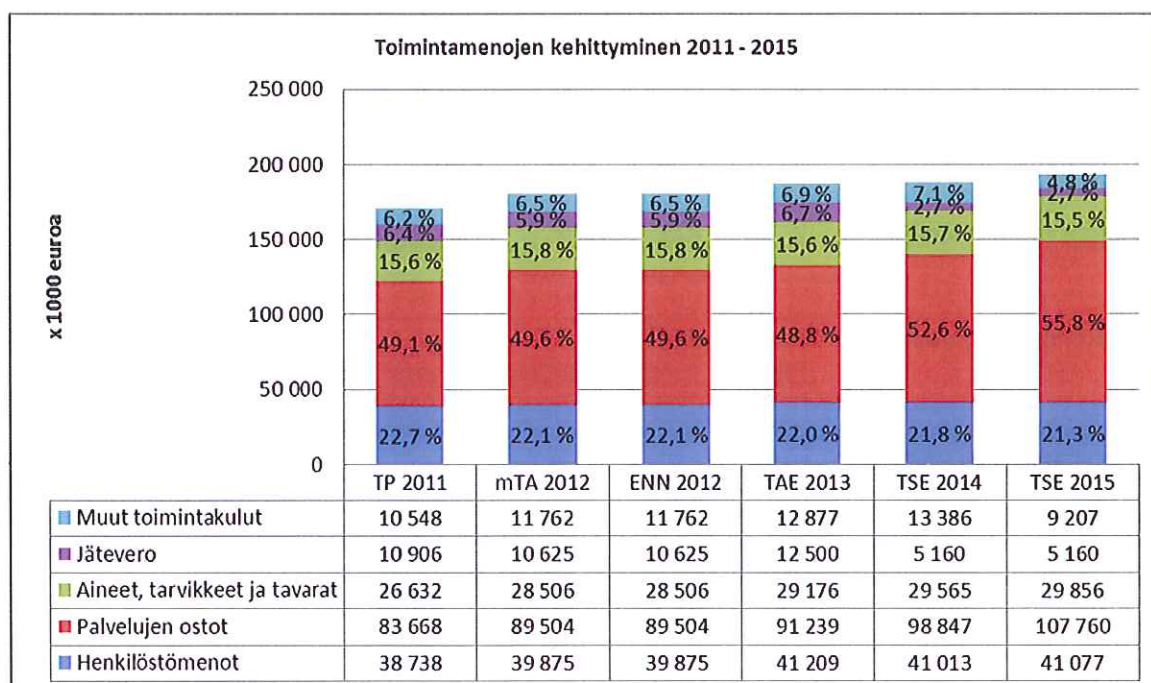
	Muutettu			TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
	TP 2011	TA 2012	ENN 2012			
Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista	183,6 %	180,4 %	180,4 %	181,4 %	184,3 %	185,5 %
Vuosikate prosenttia keskimääräisistä poistonalaisista investoinneista	66,2 %	66,1 %	66,1 %	71,7 %	76,3 %	81,5 %

*) Tunnusluku kuvaa kuntayhtymän tulorahoituksen riittävyyttä investointien rahoittamiseksi. Kun tunnusluku on 100 % tai enemmän, tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Jos vuosikate on keskimääräistä investointitasoa pienempi (tunnusluku <100 %), kuntayhtymä joutuu rahoittamaan osan investoinneista ulkopuolisella lainarahoituksella.

HSY:n toimintatuotot vuonna 2013 ovat 336,6 miljoonaa euroa (ilman sisäisiä eriä), mikä on 14,7 miljoonaa (4,4 %) enemmän muutettuun talousarvioon 2012 verrattuna.

HSY:n toimintamenot vuonna 2013 ovat 187,0 miljoonaa euroa, mikä on 6,7 miljoonaa (3,6 %) enemmän muutettuun talousarvioon 2012 verrattuna.

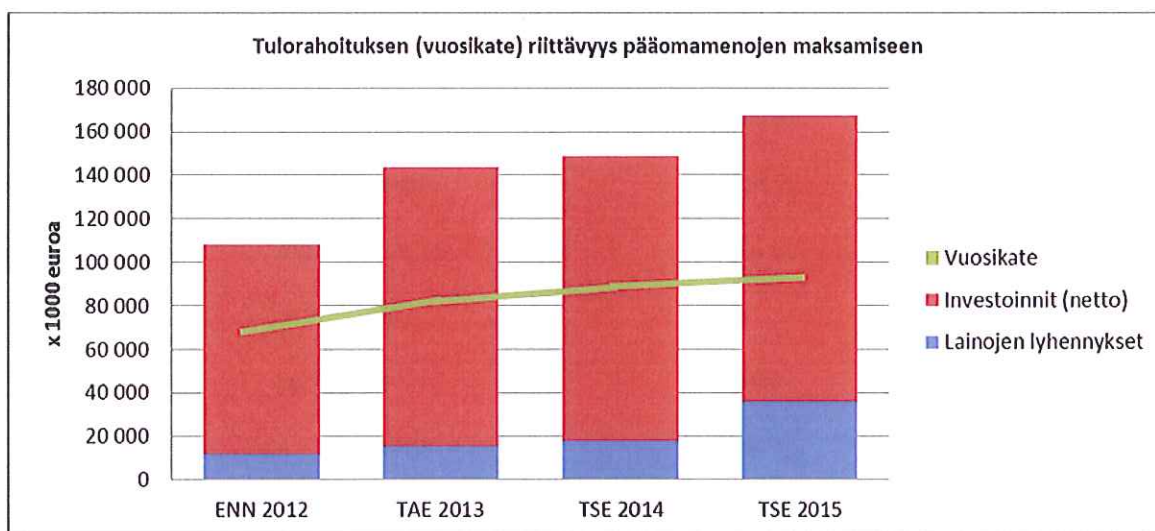

Tuloksen muodostuminen

Toimintatuottojen ja –kulujen erotuksena syntyvä toimintakate on vuonna 2013 151,0 miljoonaa euroa (44,9 %), kun se muutetussa talousarviossa 2012 on 143,5 miljoonaa euroa (44,6 %). Toimintakate paranee suunnitelmakauden loppua kohden ollen 163,8 miljoonaa (46,1 %) vuonna 2015.

Rahoitusmenot kasvavat vuonna 2013 yhteensä 69,3 miljoonaan euroon, kun ne muutetussa talousarviossa ovat 68,1 miljoonaa. Kasvu johtuu vieraan pääoman määrän jatkuvasta lisääntymisestä.

Toimintakatteen ja rahoituserien erotuksena syntyvä vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen jälkeen jää käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Vuonna 2013 vuosikate on 81,7 miljoonaa euroa. Vuosikate paranee suunnitelmakauden aikana, mutta siitä huolimatta, se ei riitä kattamaan kuntayhtymän kasvavaa investointitasoa. Investointien rahoittamiseksi on nostettava uutta lainaa koko suunnitelmakauden ajan yhteensä 177,6 miljoonaa euroa. Tämä lisää rahoituskulujen määrää ja heikentää tulosta tulevina vuosina.

Tilikauden tulos muodostuu vuosikatteesta, josta on vähennetty käyttöomaisuudesta tehtävät poistot. Vuonna 2013 poistot ovat 84,2 miljoonaa euroa, jolloin tilikauden tulos jää 2,4 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Jätehuollon investointivaroituksen suunnitelman mukaisen purkamisen jälkeen vuoden 2013 tilikausi on 1,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Tuloslaskelma toimialoittain 2013

x 1000 €	HSY YHTEENSÄ	Sis. erien eliminointi	Vesihuolto	Jätehuolto	Seutu- ja ymp.	Tukipalvelut	Ohjaus ja kehittäminen	Aspa- matriisi
TOIMINTATULOT	336 553	-17 204	223 053	110 002	4 135	9 497	5 411	1 659
Myyntituotot	329 827	-17 204	221 821	108 481	405	9 275	5 390	1 659
Kuntaosuudet	3 525		0		3 525	0	0	
Muut tuotot	3 201		1 232	1 521	205	222	21	
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1 428		1 428	0	0	0	0	0
TOIMINTAMENOT	-187 001	17 204	-92 644	-92 221	-4 059	-8 821	-4 901	-1 559
Henkilöstömenot	-41 209		-24 993	-6 936	-2 060	-3 302	-2 861	-1 057
Palvelujen ostot	-91 239	17 204	-31 862	-69 579	-1 743	-2 955	-1 833	-471
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29 176		-25 596	-2 453	-134	-847	-145	-1
Pakollisten varausten muutos	300		0	300	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-25 677		-10 193	-13 553	-122	-1 717	-62	-30
TOIMINTAKATE	150 980		131 837	17 781	76	676	510	100
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	-69 269		-64 851	-4 408	0	0	-10	
VUOSIKATE	81 711		66 986	13 373	76	676	500	100
POISTOT	-84 155		-66 737	-15 932	-210	-676	-500	-100
SATUNNAISET ERÄT	0		0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-2 444		249	-2 559	-134	0	0	0
VARAUSTEN MUUTOKSET	3 548		0	3 548	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 104		249	989	-134	0	0	0

3.2 Investointiosa

x 1 000 euroa

	TP 2011	TA 2012	ENN 2012	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
Vesihuollon investoinnit (brutto)	66 027	106 135	77 400	103 330	108 540	120 290
Jätehuollon investoinnit (brutto)	17 905	25 125	17 033	24 710	22 025	10 400
Seutu- ja ympäristötiedon investoinnit	276	240	240	190	200	200
Tukipalvelujen investoinnit		530	530	795	795	795
Johto, kehittäminen ja ohjaus		1 680	1 680	504	80	80
Hallintopalvelukeskuksen investoinnit	1 042	150				
Asiakaspalvelumatriisi						
Investoinnit yhteensä	85 250	133 860	96 883	129 529	131 640	131 765
-TEM:n energiatuki kaasuvoimalahankkeeseen	-2 046	0	0	0	0	0
-naapurikuntien osuudet investoinneista	-410	-690	-500	-991	-822	-451
Investoinnit yhteensä	82 795	133 170	96 383	128 538	130 818	131 314

Kuntayhtymän keskimääräiset nettoinvestoinnit vuosina 2011-2015 ovat 114,0 miljoonaa euroa/vuosi. Investointien tarkempi sisältö on eritelty toimialakohtaisten esitysten yhteydessä.

3.3 Rahoituslaskelma

x 1 000 euroa	TP 2011	ENN 2012	Lausuntopyyntö		
			TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
Tulorahoitus					
Vuosikate	75 416	75 349	81 711	87 005	92 901
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-1 935	-2 155	-1 728	-1 728	-1 728
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-85 250	-96 883	-129 529	-131 640	-131 765
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 456	500	991	822	451
Käyttöomaisuusinvestointien korjauserät	1 399	1 855	1 428	1 428	1 428
Toiminnan ja investointien rahavirta	-7 915	-21 334	-47 127	-44 113	-38 713
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000	47 000	63 114	61 814	76 794
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 998	-11 702	-15 129	-17 928	-36 194
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-32 589	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	12 165	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-12 422	35 298	47 985	43 886	40 600
Rahavarojen muutos	-20 337	13 964	858	-227	1 887
Rahavarat 31.12.	242	14 206	15 064	14 838	16 724
Rahavarat 1.1.	20 579	242	14 206	15 064	14 838

HSY:n rahoituslaskelman tunnuslukuja

	TP 2011	ENN 2012	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
Lainanhoitokate	1,8	1,8	1,8	1,8	1,5
Kassan riittävyys (pv)	0	15	14	13	14

*) Tunnusluku kertoo kuntayhtymän tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo on alle 1.**)
Kassan riittävyyden riittävä tavoitearvo on 14-30 pv.

HSY:n taseen keskeisiä eriä (31.12)

x 1 000 euroa	TP 2011	ENN 2012	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
Pysyvät vastaavat (käyttöomaisuus)	1 974 425	1 991 814	2 036 197	2 077 332	2 115 020
Oma pääoma	500 574	499 499	500 604	499 825	499 100
Vieras pääoma (korollinen)	1 331 722	1 367 020	1 415 005	1 458 891	1 499 491
- josta lainat jäsenkunnilta	1 188 002	1 188 002	1 188 002	1 188 002	1 188 002
- josta lainat ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta	143 720	179 018	227 003	270 889	311 489
Omavaraisuusaste	25,3 %	24,5 %	24,0 %	23,5 %	23,0 %

Jäsenkunnille perustamislainoista maksettavat korot vuonna 2013

x 1000 €	Lainaosuus	Korko- %	Korko
Helsinki	686 744	5,30 %	36 397
Espoo	262 089	5,30 %	13 891
Vantaa	234 783	5,30 %	12 444
Kauniainen	4 386	5,30 %	232
Yhteensä	1 188 002	5,30 %	62 964

4 Henkilöstö

Henkilöstöhallinnon näkökulmasta suunnitelmakauden kaksi keskeistä strategista päämäärää ovat

- synergisten prosessien vahvistaminen ja tehokkuushyötyjen aikaansaaminen
- henkilöstön osaamisen kehittäminen ja vetovoimaisen työnantajakuvan luominen.

Strategisten päämäärien avulla varmistetaan henkilöstöresurssien tehokas käyttö, kehitetään henkilöstön osaamista strategisten tavoitteiden pohjalta, parannetaan henkilöstön työhyvinvointia ja luodaan HSY:lle hyvä työnantajakuva.

Henkilöstön osaamisen kehittämistä pidetään merkittävänä, koska suurelta osin HSY:n investointi- ja toimintamenot edellyttävät vaativien hankintojen ja investointien suunnittelua ja toteuttamista. Toimenpideohjelmalla osaamisen kehittämiseksi tullaan toteuttamaan ennalta määriteltyjen tavoitteiden pohjalta. Osaamisen kehittäminen varmistetaan koulutussuunnitelman avulla. Samalla kartoitetaan henkilöstön erityisosaamisalueita ja niitä vahvistetaan. Toimintaan hoidetaan koordinoitusti koko HSY:n tasolla erinäisten tiimien avulla.

Vetovoimaiseen työnantajakuvaan kuuluu henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen ja organisaation tunnettavuuden, työnantajakuvan ja yhteisökuvan kehittäminen. Syksyllä 2011 toteutettiin HSY:ssä koko henkilöstöä koskeva henkilöstökysely, jossa selvitettiin mielipiteitä millaisena henkilöstö näkee työskentelyn HSY:ssä. Kyselyn tulosten pohjalta laadittiin toimenpiteet, joiden toteuttaminen jatkuu suunnitelmakaudella. Henkilöstökysely uusitaan vuonna 2013 ja tulosten perusteella laaditaan uudet toimenpiteet.

Työnantaja- ja yhteisökuvan kehittäminen on pitkäjänteistä ja systemaattista toimintaa. Työnantajakuva muodostuu mm. hyvästä johtamisesta ja henkilöstön osaamisen kehittämisestä. Tunnettavuuden, työnantajakuvan ja yhteisökuvan kehittämisen tavoitteeseen pyritään toteuttamalla toimenpideohjelmaa, ja sen pohjalta tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksia mitataan ja seurataan säännöllisesti.

Yhtenäinen henkilöstösuunnittelumalli tuo toimintaan tehokkuushyötyä. Keskeiset HR -prosessit määriteltiin vuonna 2011. HR -prosessien sähköistämistä ja tehokkuuden parantamista jatketaan vuonna 2013. Henkilöstön määrällinen tarve on arvioitu toiminnoittain vuoden 2014 loppuun saakka. Ennen HSY:n toiminnan aloittamista, henkilöstön määrää vesilaitoksissa ja HSY:n toiminnoissa vähennettiin Ensimmäisten toimintavuosien aikana HSY:n henkilömäärä on ollut laskeva. Kuitenkin suunnitelmakauden lukuisat ja laajat toimintojen kehittämishankkeet vaativat ylimääräisiä resursseja hankkeiden asianmukaiseen suunnitteluun ja läpivientiin, jonka vuoksi synergiaedut ovat saatavilla luonnollisen

poistuman kautta vasta suunnittelukauden lopulla. Henkilöstösuunnitelma päivitetään vuosien 2013-2015 osalta syksyllä laadittavassa varsinaisessa taloussuunnitelmassa.

5 Toimialakohtaiset erittelyt

5.1 Vesihuolto

Vesihuollon toimiala toimittaa korkealaatuista juomavettä yli miljoonalle pääkaupunkiseudun asukkaalle ja puhdistaa kaupunkilaisten ja teollisuuden jätevedet sekä rakentaa ja kunnostaa vesijohtoja ja viemäriverkostoa.

5.1.1 Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet jaetaan perustoiminnan tavoitteisiin ja kehittämistavoitteisiin. Perustoiminnan tavoitteet kuvaavat HSY:n perustehtävässä onnistumista ja kehittämistavoitteet ovat toimialan TTS-kauden keskeisiä kehittämiskohteita.

Perustoiminnan tavoitteet

Tavoite	Verkostoon pumpatun veden orgaanisen aineen määrä pidetään alhaisella tasolla, jolloin verkostoveden laatu pysyy erinomaisena koko jakelualueella		
Mittari	Vedenpuhdistuslaitosten virtaamalla painotettu TOC pitoisuuden vuosikeskiarvo		
Mittarin kuvaus:	Toteutuma 2011	Tavoite 2012	Tavoite 2013
	1,7 mg/l	1,9 mg/l	1,9 mg/l
Tavoite	Puhdistamoiden kuormituksen kasvusta huolimatta kuormitus mereen typen Nkok osalta pidetään aikaisempien vuosien tasolla		
Mittari	Jätevedenpuhdistamoiden typpikuormituksen summa		
Mittarin kuvaus:	Toteutuma 2011	Tavoite 2012	Tavoite 2013
	1040 t/vuosi	1200 t/vuosi	1200 t/vuosi
Tavoite	Puhdistamoiden kuormituksen kasvusta huolimatta kuormitus mereen fosforin Pkok osalta pidetään aikaisempien vuosien tasolla		
Mittari	Jätevedenpuhdistamoiden fosforikuormitusten summa		
Mittarin kuvaus:	Toteutuma 2011	Tavoite 2012	Tavoite 2013
	31 t/vuosi	40 t/vuosi	40 tn/vuosi
Tavoite	Vedenjakelun toimintavarmuus pidetään hyvällä tasolla		
Mittari	Vesikatkosten kokonaispituus vesijohtoon liittynyttä asukasta kohden		
Mittarin kuvaus:	Toteutuma 2011	Tavoite 2012	Tavoite 2013
	11,3 min/asukas	18 min/asukas	18 min/asukas

Kehittämistavoitteet

Näkökulma		Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	
Strateginen päämäärä		Toimia ympäristövastuullisena edelläkävijänä yhteistyössä seudun kuntien kanssa	
TTS-tavoite 2013-2015	Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
Verkostojen vuotovesien vähentäminen	Vedenjakeluverkoston aluemitäusjärjestelmän toteutus- suunnittelu on valmis, mittapisteitä on rakennettu ja tietoa hyödynnetään vuotojen etsimisessä. Jäteveden- pumppaamojen kaukovalvonta- ja automaatiojärjestel- män keräämiä tietoja hyödynnetään viemäriverkoston vuotovesien vähentämisessä		
Häiriö- ja poikkeustilanne- valmiuden parantaminen	Toteutetaan toimintavarmuutta parantavat investoinnit suunnitellusti. Parannetaan operatiivisen toiminnan häiriö- ja poikkeustilannevalmiutta.		
Näkökulma		Asiakasvaikuttavuus	
Strateginen päämäärä		Edistää sähköisiä palveluja ja yhden luukun periaatetta	
TTS-tavoite 2013-2015	Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
Vesihuollon palveluiden tuot- teistaminen	Määritellään palveluvalikoima sekä palvelulupa- uksestaan ja hinnoittelultaan päivitetty tuote, koska entisissä vesilaitoksissa keskenään poikkeavat käytännöt).		
Sähköisen asiainnin kehittämi- sen tukeminen vesihuollossa	Vesihuollon asiakastietojärjestelmiä eheytetään ja toimintaprosesseja kehitetään ottaen huomioon sähköisen asiainnin tarpeet		
Näkökulma		Talouden hallinta	
Strateginen päämäärä		Saavuttaa talouden tasapaino pitkäjänteisellä taksapolitiikalla ja elinkaariajatteluun perustuvalle toiminnalle	
TTS-tavoite 2013-2015	Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
Toimintaa kuvaavien monipuol- listen tuottavuuden mittareiden kehittäminen	Muodostetaan päätason mittarit		
Toimintaa palvelevan ja kus- tannustehokkuutta lisäävän sisäisen laskennan toteuttami- nen	Toteutetaan toimintokohtaista kustannuslaskentaa ja hyödynnetään sen tuloksia		
Investointien seurannan paran- taminen	Otetaan käyttöön hankesuunnitelman laatiminen kaikkien investointien osalta		
Näkökulma		Prosessit ja rakenteet	
Strateginen päämäärä		Vahvistaa synergisiä prosesseja ja aikaansaada tehokkuushyötyjä	
TTS-tavoite 2013-2015	Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
Vesihuollon johtamisjärjestel- män kehittäminen	Tarkennetaan vesihuollon foorumien (joryt ym.) roolit ja vastuut sekä käsittely- ja päätöksenteko- mallit		
Toiminnanohjausjärjestelmien käyttöönottoaminen toiminnan tehostamiseksi ja parantami- seksi	Luodaan ja otetaan käyttöön järjestelmät tilaustoi- den ja investointiprojektin toteuttamiseen liittyen		
Vesihuollon toiminnan perustie- tojen keskitetty tiedonhallinta ja integroitu toimintamalli	Selvitetään ja otetaan käyttöön järjestelmä vesi- huollon toiminnan perustietojen, tuotannon määrän ja suoritteiden keräämiseksi		

5.1.2 Toiminta

Veden tuotannon vuonna 2013 arvioidaan olevan 93,8 miljoonaa m³. Siitä vedenmyynnin HSY:n alueelle arvioidaan olevan 74,0 miljoonaa m³ ja naapurikunnille 1,30 miljoonaa m³. Asukkaan veden käytön ennakkoidaan laskevan vuosittain noin 0,6 % eli noin 1,5 l/asukas. Sen sijaan veden käyttäjien määrän ennakkoidaan kasvavan vuosittain yhdellä prosentilla, jolloin veden kokonaiskäyttö HSY:n toiminta-alueella kasvaisi vuosittain noin 0,4 %. Vuonna 2011 veden käyttö lisääntyi merkittävästi ja lisääntyneestä vedenmyynnistä johtuen vesihuollon tulojen oletetaan lisääntyvän vuonna 2012 noin 4 miljoonaa euroa. Vastaavasti lisääntynyt kulutus aiheuttaa tuloihin nähden vain 10 % kulujen kasvun ja vesihuollon tulos paranee ennakoidusta merkittävästi. Vuosina 2013-2014 veden käytön ennakkoidaan kuitenkin osittain normalisoituvan, ja veden myynnin ennakkoidaan pysyvän lisääntyneistä käyttäjistä huolimatta samana kuin edellisenä vuonna. Vuodesta 2015 veden myynnin ennakkoidaan kasvavan noin 0,4 % eli lisääntyneen käyttäjämäärän ja vähenevän käytön erotuksen verran.

miljoonaa m ³	TP 2011	TA 2012	ENN 2012	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
Veden tuotanto (pumppaus verkostoon)	94,1	95,8	94,0	93,8	93,8	94,2
Laskutettava vedenmyynti						
HSY:n alueelle yhteensä	72,0	74,0	74,0	74,0	74,0	74,3
Laskutettava vedenmyynti muille						
Kirkkonummelle	1,07	1,14	1,14	1,18	1,22	1,22
Tuusulalle	0,01	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07
Sipoole	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Vesiosuuskunnille	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04
Muille yhteensä	1,12	1,26	1,26	1,30	1,34	1,35
Laskutettava vedenmäärä yhteensä	73,2	75,2	75,2	75,3	75,3	75,6

Viikinmäen ja Suomenojan jätevedenpuhdistamolla vuonna 2013 käsiteltävien jätevesimäärien arvioidaan olevan yhteensä 129 miljoonaa m³, josta 114,5 miljoonaa m³ on HSY:n toiminta-alueelta ja 14,5 miljoonaa m³ muualta. Käsiteltävä jätevesi koostuu vedenkäytöstä syntyvästä jätevedestä, vuotovedestä ja sekaviemärialueen hulevesistä. Vedenkäytöstä muodostuvan jäteveden määrä lisääntyy vedenkäytön kasvun mukaisesti. Vuotoveden määrä perustuu laajalti sademääriin. Ennusteet ovat laadittu tältä osin keskimääräisiin vuotovesimääriin ja ilmastoennusteisiin perustuen.

miljoonaa m ³	TP 2011	TA 2012	ENN 2012	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
Käsiteltävä jätevesimäärä HSY:n alueelta yhteensä	125,0	115,7	128,05	114,50	114,5	115,2
Käsiteltävä jätevesimäärä muilta						
KUVES:ista	16,47	16,6	17,00	16,80	17,00	17,10
josta Vantaan osuus	5,98	5,53	6,00	5,60	5,67	5,70
Sipoosta	0,99	0,96	1,00	0,99	1,02	1,00
Kirkkonummelta	2,44	2,25	2,50	2,29	2,34	2,40
Vesiosuuskunnista	0,22	0,04	0,05	0,04	0,04	0,04
Muilta yhteensä	14,1	14,3	14,3	14,5	14,7	14,8
Käsiteltävä jätevesimäärä yhteensä	139,1	128,9	142,60	129,02	129,2	130,0

Alla olevassa taulukossa esitetään arvio vesihuollon uusista liittyjä- ja asukasmääristä suunnitelma-kaudella 2013-2015. Arvio perustuu Seutu- ja ympäristötiedon laatimiin väestötietoihin ja –ennusteisiin.

kpl/vuosi	TP 2010	TP 2011	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
Uudet liittyvät, joista	0	1 248	1 275	1 235	1 235
Espoo		479	490	480	480
Helsinki		389	420	390	390
Kauniainen		39	35	35	35
Vantaa		341	330	330	330
Uudet asukkaat, joista *)	0	12 159	11 088	10 477	10 550
Espoo		4 469	3500	3 500	3 500
Helsinki		5 199	5339	4 739	4 812
Kauniainen		72	29	32	32
Vantaa		2 419	2220	2 206	2 206

*) oletuksena, että kaikki Seutu- ja ympäristötiedon väestöennusteen mukaiset uudet asukkaat liittyvät vesihuoltoon

	TP 2010	TP 2011	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
Verkostoon liittyneiden asukkaiden kokonaismäärä, josta **)	0	1 034 263	1 057 154	1 067 631	1 078 270
Espoo		241 970	249 000	252 500	256 000
Helsinki		588 549	599 822	604 561	609 373
Kauniainen		195 055	8 661	8 693	8 725
Vantaa		8 689	199 671	201 877	204 172

**) oletuksena, että Seutu- ja ympäristötiedon väestötiedoissa ja -ennusteissa olevista henkilöistä Espoossa 6 000 henkeä ja Vantaalla 5 000 henkeä ovat vesihuollon ulkopuolella.

Integraatioprosessi ja toimintatapojen yhtenäistäminen jatkuu

Vesihuollon integraatio on laaja ja resursseja vaativa prosessi, joka jatkuu suunnitelmakaudella. Sen valmistumisen tavoiteaikataulu on vuoden 2013 loppuun mennessä. Neljän vesihuoltolaitoksen integraatioprosessi eli toimintatapojen yhtenäistämisen ja kehittämistyö jatkuu tavoitteena aikaan saada vesihuoltotoiminta integroitua yhdeksi tehokkaasti toimivaksi toimialaksi kuntayhtymässä. Toimintatapojen yhtenäistäminen ja laadittavat toimintaohjeet linkittyvät tiiviisti kuntayhtymän strategisena tavoitteena olevan sertifioidun toimintajärjestelmän rakentamiseen.

Vesihuollon integraation suuntaviivat on esitetty keväällä 2012 valmistuneessa VETY-projektissa, jossa vesihuollon toiminnan suuntaamisen pääperiaatteina ovat tuotannon suorituskyvyn ja kustannustehokkuuden parantaminen sekä asiakaslupa- ja palvelutalouden toimintamallin kehittäminen. Merkittävien uudistettavista kehittämisistä on tuotekohtaisten asiakaslupausten tuotteistaminen palvelulupa-uksiksi. Vesihuolto pyrkii aktiiviseen kuntayhteistyön vahvistamiseen. Tavoitteena on määrittää vesihuollon palvelutaso ja sopia HSY:n ja jäsenkuntien välisistä käytännöistä ja niiden yhtenäistamisestä. Tärkeimpinä määriteltävinä asioina ovat kunnan rooli alueiden haltijana, yhteisrakennuttamisen säännöt ja toimintamalli sekä kunnan rooli palvelujen tuottajana HSY:lle.

Tällä hetkellä on käynnissä vesihuollon kehittämissuunnitelmien laatiminen. Kehittämissuunnitelmien on tarkoitus valmistua keväällä 2013. Toisena tärkeänä tavoitteena pidetään yhtenäisen toiminta-alueen määrittämistä ja hyväksymistä HSY:n vesihuollolle. Tämän lisäksi vesihuollon toimiala pyrkii saavuttamaan kuntayhtymätasoisista synergiaetua työskentelemällä yhdessä muiden toimialojen ja tulosalueiden kanssa päämäärän saavuttamiseksi. Tähän päämäärään liittyvät projektit toteutetaan siten, ettei varsinaiselle tuotantotoiminnalle aiheudu häiriötä.

Tietojärjestelmiä uudistetaan ja sisäistä laskentaa kehitetään

Vesihuollon toiminnanohjauksen kehittäminen jatkuu. Jätevedenpuhdistus- ja vedenpuhdistuslaitosten kunnossapito-ohjelmiston käyttöönottoa jatketaan toiminnan tehostamiseksi ja laitosten suunnitelmallisen kunnossapidon mahdollistamiseksi. Asiakkaiden tilaaminen tuotteiden tilaus-, toimitus- ja laskutusprosessiin suunnitellaan erillistä toiminnanohjausjärjestelmää vesipalveluille ja oheistuotteille. Yhteisen vedenjakelun ohjausjärjestelmän toteuttaminen käynnistetään vielä kuluvana vuonna ja tavoitteena on ottaa se käyttöön v. 2013 aikana.

Verkko-osasto tarvitsee ohjelmistoratkaisun nykyisin käytössä olevien kaupunkikohtaisten verkkotietojärjestelmien yhteiskäytön mahdollistamiseksi. Sillä varmistetaan toiminnalliset synergiaedut mm. verkkojen kunnossapitotöissä ja saneerauskohteiden valinnassa. Verkkotietojärjestelmät sisältävät kunkin kaupungin vesihuoltoverkkojen sijainti-, ominaisuus- ja kuntotiedot. Se on tärkeää tehokkaan toiminnan kannalta. Verkkotietojärjestelmien yhdistämisen kehityshanke on käynnistynyt ja se on tarkoitus saada päätökseen suunnitelmakauden aikana.

Investointien seurantaa tehostetaan. Tätä koskeva hanke on käynnistynyt ja tavoitteena on, että sen avulla voidaan nähdä kunkin investoinnin tarkoitus ja sisältö sekä ennustaa kunakin vuonna toteutuvat investoinnit laaditun investointiohjelman ja –suunnitelman mukaisesti. Hanke toteutetaan asteittain tarkentuvana ja kiireellisenä.

Sisäistä laskentaa kehitetään tukemaan toimintoja, sisäisiä tuotoksia eli suoritteita, tuotteita ja niiden määriä. Hankkeiden tarkoituksena on hallita vesihuollon tilaus-, toimitus- ja laskutustoiminta ja yhteinäistää kunnossapidon ohjausta ja kustannusten hallintaa sekä suunnata toimintaa kohti ennakkoivaa toimintaa ja kunnossapitoa.

Ympäristövastuullinen toiminta jatkuu

Jätevedenpuhdistusosaston kehittämis- ja investointiohjelmassa on merkittävässä osassa ympäristövastuullisuuden osalta energiatehokkuuden ja CO₂ -päästöjen vähentäminen. Ohjelmaan kuuluu mm. Viikinmäen nykyisen kaasumoottorikannan portaittain uusiminen (1+1 kaasumoottoria vuosina 2011-2013), Suomenojan energiakäytön selvittäminen ja mahdolliset tehostamistoimet, Viikinmäen lämmön talteenoton edelleen kehittäminen, lietteen kuivauksen erotus- eli rejektivesien erilliskäsittelyn toteuttaminen ja jätevedenpuhdistuksen sekä lietteenkäsittelyn kasvihuonekaasujen syntymekanismin tutkiminen.

Vesistökuormituksen osalta puhdistamoiden ohella ympäristöä kuormittavat satunnainen jäte- tai sekavesiverkoston ylikuormitus, joka pääsääntöisesti syntyy tulvatilanteissa tai pumppaamoiden toimintahäiriöiden yhteydessä. HSY, Vantaanjoen valuma-alueen vesihuoltolaitokset ja Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistykset ovat käynnistäneet vuonna 2011 valuma-alueen jätevesiylivuotojen vähentämiseen tähtäävän hankkeen. Hankkeessa on tarkoitus parantaa jätevedenpump-

paamojen toimintavarmuutta ja poikkeustilanteiden hallintaa parhaiden ja innovatiivisten käytäntöjen avulla. Hanke päättyy vuonna 2013.

Viikinmäen jätevedenpuhdistuslaitoksen 9. prosessilinjän toteutusvaihe on käynnistynyt vuonna 2012 ja varsinainen rakennusvaihe ajoittuu vuosille 2013-2014. Hankkeen myötä Viikinmäen biologinen kapasiteetti kasvaa ja puhdistamon on mahdollista jatkossa ylläpitää vaadittua puhdistustasoa.

Vedenpuhdistuksessa merkittävin yksittäinen energiatehokkuutta lisäävä hanke TTS-kaudella on Pitkäläkosken ja Vanhankaupungin korkeapainepumppauksien uusiminen. Uusimisella voidaan saavuttaa yhteensä 13-15 %:n energiansäästö nykyiseen pumppaukseen verrattuna.

Vuonna 2012 on käynnistynyt ulkoistettujen toimintojen kasvihuonekaasupäästöjen ja energiankulutuksen kartoittaminen sekä energiankulutuksen seurantajärjestelmän käyttöönotto. Seurannan tarkoituksena on havaita korkean energiankulutuksen omaavat kohteet, joihin kohdistetaan energian kulu- tusta pienentäviä toimenpiteitä. Hanke jatkuu suunnitelmakaudella.

Investoinneilla vähennetään riskejä

TTS 2013-2015 -kaudella Investoinnit painottuvat yhdyskuntarakenteen kehittymisen edellyttämien runkolinjahankkeiden ja Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitoksen kapasiteetin noston ja saneerauksen läpivientiin. Vesilaitos- ja runkovesijohtoinvestoinneilla pyritään minimoimaan riskiä laajoista vedenjakelukatkoksisista. Näiden investointien jälkeen vedenjakelu jatkuisi häiriöttömästi 24 tuntia, vaikka toinen laitos olisi pois käytöstä. Mikäli tarvittavat laitos- ja runkolinjainvestoinnit saadaan tehtyä aikataulun mukaisesti, vedenpuhdistuksen osalta merkittävin toiminnallinen muutos olisi silloin veden- tuotannon keskittäminen kahteen päätuotantolaitokseen Vanhaan kaupunkiin ja Pitkäläkoskelle. Näin ollen Dämmanin vedenpuhdistuslaitoksen tuotanto lopetetaan suunnitellusti vuoden 2015 aikana.

Verkostojen saneerausprosessin hallintaa koskeva Vesa-projektin loppuraportti valmistui 2012 ja sen perusteella aloitettiin useita verkostosaneeraukseen liittyviä kehittämishankkeita

5.1.3 Talous

Vesihuollon tuloslaskelma

x 1 000 euroa (sisäiset erät mukana)	Muutettu			Lausuntopyyntö		
	TP 2011	TA 2012	ENN 2012	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
TOIMINTATULOT	207 242	215 493	215 492	223 053	227 490	232 920
Myyntituotot	205 108	214 284	214 284	221 821	226 258	231 688
Kuntaosuudet	0	0	0	0	0	0
Muut tuotot	2 134	1 208	1 208	1 232	1 232	1 232
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1 367	1 855	1 855	1 428	1 428	1 428
TOIMINTAMENOT	-86 329	-91 283	-91 283	-92 644	-93 132	-92 942
Henkilöstömenot	-25 002	-24 942	-24 942	-24 993	-24 993	-24 993
Palvelujen ostot	-26 726	-31 547	-31 547	-31 862	-31 544	-31 544
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 688	-24 850	-24 850	-25 596	-25 851	-26 110
Pakollisten varausten muutos	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-9 913	-9 944	-9 944	-10 193	-10 744	-10 295
TOIMINTAKATE	122 280	126 064	126 064	131 837	135 786	141 406
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	-63 115	-64 068	-64 068	-64 851	-66 038	-67 454
VUOSIKATE	59 165	61 996	61 996	66 986	69 748	73 952
POISTOT	-60 605	-62 750	-62 750	-66 737	-71 199	-75 329
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 440	-754	-754	249	-1 451	-1 377
VARAUSTEN MUUTOKSET	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 440	-754	-754	249	-1 451	-1 377

Vesihuollon tuloslaskelman tunnuslukuja

Tuloslaskelman tunnuslukuja	Muutettu					
	TP 2011	TA 2012	ENN 2012	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista	243,9 %	241,0 %	241,0 %	244,5 %	248,1 %	254,5 %
Vuosikate prosenttia keskimääräisistä poistonalaisista investoinneista	62,6 %	65,6 %	65,6 %	70,9 %	73,8 %	78,3 %

HSY:n tuottavuusohjelman vuosille 2012-2013 mukaisesti vesihuollon tuottavuuden kasvu toteutetaan tehostamalla operatiivista toimintaa ja pienentämällä reaalikustannuksia, vaikka samaan aikaan tuotantokapasiteetti ja huollettavien verkostojen pituudet kasvavat. Tuottavuusohjelma perustuu 2,0 pro-

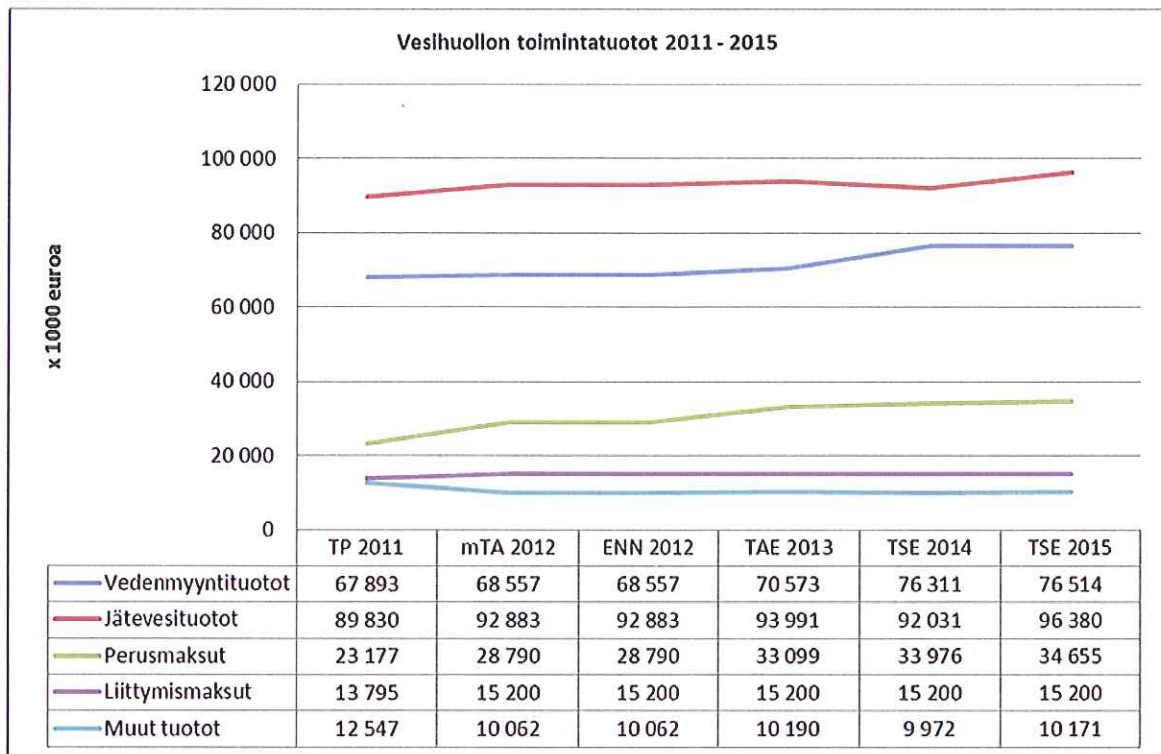
sentin vuosittaiseen tuottavuuden kasvuun. Se saavutetaan toimintavolyymin kasvaessa lähes prosenttiyksiköllä ja toimintamenojen vähentyessä prosenttiyksikön verran toiminnan tehostuessa. Vesi- huollon tuloslaskelmaosan suunnitelmavuosien 2013-2015 perustana on vuoden 2011 tilinpäätös ja vuoden 2012 talousarvion muutos. Suunnitelmakauden toimintakulut on budjetoitu huomioiden tuottavuusohjelman mukaiset vaatimukset.

Vedenmyynnin ja jätevedenmyynnin yksikköhinnat TTS kaudella 2013-2015 perustuvat vuoden 2013 osalta HSY:n hallituksen 26.3.2010 hyväksymään tariffien ja taksojen yhtenäistämishjelmaan olettaen, että yksikköhinnat ovat reaalisesti samalla tasolla. Vuonna 2013 vesihuollon taksat on kokonaisuudessaan yhtenäistetty kaikkien jäsenkuntien alueella. Vuosina 2014 ja 2015 on yhtenäistettyihin taksoihin tehty 2,0 prosentin reaaliset yksikköhintojen korotukset. Yksikköhintojen korotukset ovat investointiohjelman yhteydessä laaditun talousmallin mukaisia ja perustuvat tulevien vuosien suurien investointien poistojen ja rahoituskulujen kattamiseen. Veden ja jäteveden yksikköhinnat käsittävät sekä kulutus- että perusmaksut.

	1.1.2010	1.7.2010	1.1.2011	1.1.2011	1.1.2012	1.1.2012	1.1.2013	1.1.2013
			yht. suunn.	todellinen	yht. suunn.	todellinen	yht. suunn.	tod., arvio 1.1.2012 hintatasossa
vesi- ja jätevesimaksu yhteensä								
- Espoo	2,34	2,34	2,34	2,36	2,24	2,31	2,15	2,22
- Helsinki	1,79	1,89	1,98	2,00	2,08	2,15	2,15	2,22
- Kauniainen	2,54	2,54	2,45	2,47	2,29	2,36	2,15	2,22
- Vantaa	2,40	2,40	2,37	2,39	2,24	2,31	2,15	2,22
perusmaksu								
- Espoo	0,0046	0,0056	0,0085	0,0086	0,0120	0,0124	0,0140	0,0145
- Helsinki	0,120	0,012	0,0130	0,0131	0,0135	0,0139	0,0140	0,0145
- Kauniainen	0,0	0,001	0,0050	0,0051	0,0100	0,0104	0,0140	0,0145
- Vantaa	0,0039	0,0049	0,0080	0,0081	0,0120	0,0124	0,0140	0,0145
liittymismaksu								
- kaikki HSY-kunnat	3,00	3,00	3,00	3,38	3,00		3,00	3,45

Vesihuoltotariffien kehitys

Vuosina 2013 ja 2014 vedenkäytön arvioidaan pysyvän samalla tasolla kuin vuonna 2012 aiemmin tapahtuneen poikkeuksellisen suuren vedenkulutuksen kasvun tasaantuessa. Vasta tämän jälkeen veden käytön arvioidaan kasvavan normaalisti. Laskutettava vedenmyynnin määrän odotetaan pitkäaikaisten ennusteiden perusteella kasvavan vuosittain 0,4 %. Veden myynnin kasvu johtuu siitä että käyttäjämäärä lisääntyy noin 1,0 % vuodessa ja asukkaiden vedenkäyttö vähenee noin 0,6 % vuodessa. Kuitenkin vuoden 2011 alussa vedenkulutus kasvoi poikkeuksellisesti, mikä konkretisoitui laskutuksen lisääntymisenä vuonna 2011. Sen ennustetaan lisäävän myös vuoden 2012 laskutettavaa veden määrää. Tuottavuusohjelman mukaisesti suoritteiden määrä kasvaa noin yhden prosenttiyksikön verran. Perusmaksujen yksikköhintamäärät lisääntyvät ennustetun kerrosalan lisääntymisen mukaisesti.

Tuottavuuden kasvusta johtuu n. 1 % tuotantokustannusten pienenemisestä. Operatiivisen toiminnan tehostaminen tarkoittaa työmenetelmien kehittämistä, työtapojen selkeyttämistä ja virtaviivaistamista sekä mahdollisten turhien tehtävien karsimista. Tukea vesihuollon toimialan tuottavuuden parantamiseen saatiin VETY-projektista, joka päättyi keväällä 2012. Projektin yhtenä osa-alueena oli tarkentaa sisäistä laskentaa ja selvittää toiminnan panosta ja tuotosta. VETY-projekti oli vesihuollon toimintajärjestelmän ns. 0-vaihe ja HSY:n vesihuollon integraation toteutusvaihe.

Vesihuollon investoinnit

x 1000 €

Kaupunkilähtöiset investoinnit

Toiminta-alueen laajentuminen ja kaavoitus

Kaavoituksen mukainen laajentuminen (alueverkot)

Johtosiirrot

Laajentuminen haja-asutusalueille

Vesihuoltoilähtöiset investoinnit

Vedenhankinta ja -puhdistus

Vedenhankinnan uudisinvestoinnit

Vedenhankinnan saneerausinvestoinnit

Vedenpuhdistuksen uudisinvestoinnit

Vanhan kaupungin vedenpuhdistuslaitos

Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitos

Muut uudisinvestoinnit

Vedenpuhdistuksen saneerausinvestoinnit

Vedenjakelu

Vesijohtojen uudisinvestoinnit

Runkovesijohdot

Vesijohtojen saneerausinvestoinnit

Vedenjakelun laitteiden uudisinvestoinnit

Paineenkorotusasemat

Vesijohtoverkon mittausasemat

Ohjausjärjestelmä (suunnittelu ja toteutus)

Vedenjakelun laitteiden saneerausinvestoinnit

Ylävesisäiliöt

Paineenkorotuspumppaamot ym. Verkostolaitokset (saneeraus)

Viemärinti

Viemäreiden uudisinvestointi

Runkoviemärit (suunn. & rak.)

Muut uudisinvestoinnit

Viemäreiden saneerausinvestoinnit

Viemäreiden laitteiden uudisinvestoinnit

Viemäroinnin laitteiden saneerausinvestoinnit

Jätevesipumppaamot

Jätevedenpuhdistus

Jätevedenpuhdistuksen uudisinvestoinnit

Vilkinmäen jätevedenpuhdistus

Blominmäen jätevedenpuhdistus

Jätevedenpuhdistuksen saneerausinvestoinnit

Purkutunneleiden saneerausinvestoinnit

Klinteristöinvestoinnit

Irtain käyttöomaisuus

Vesihuollon investoinnit

Naapurikuntien osuudet investoinneista

VESIHUOLLON INVESTOINNIT YHTEENSÄ

				Lausuntopyyntö		
	TP 2011	TA 2012	ENN 2012	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
Kaupunkilähtöiset investoinnit	31 948	35 767	32 800	30 690	30 690	30 690
Toiminta-alueen laajentuminen ja kaavoitus	31 948	35 767	32 800	30 690	30 690	30 690
Kaavoituksen mukainen laajentuminen (alueverkot)	29 810	33 857	30 900	28 200	28 200	28200
Johtosiirrot				1 000	1 000	1000
Laajentuminen haja-asutusalueille	2 138	1 910	1 900	1 490	1 490	1490
Vesihuoltoilähtöiset investoinnit	33 357	65 730	43 700	71 040	76 250	88 000
Vedenhankinta ja -puhdistus	1 432	15 494	4 250	14 150	10 050	8 300
Vedenhankinnan uudisinvestoinnit						
Vedenhankinnan saneerausinvestoinnit			100	100	300	300
Vedenpuhdistuksen uudisinvestoinnit	1 407	13 637	2 150	12 700	8 400	6 900
Vanhan kaupungin vedenpuhdistuslaitos	712	5 614	800	4 600	6 000	5000
Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitos	695	8 023	1 350	8 100	2 400	1900
Muut uudisinvestoinnit						
Vedenpuhdistuksen saneerausinvestoinnit	25	1 857	2 000	1 350	1 350	1100
Vedenjakelu	8 951	12 500	8 950	22 390	28 900	26 400
Vesijohtojen uudisinvestoinnit	3 958	9 795	5 800	12 600	18 800	18 000
Runkovesijohdot	3 958	9 795	5 800	12 600	18 800	18000
Vesijohtojen saneerausinvestoinnit				4 800	6 000	6000
Vedenjakelun laitteiden uudisinvestoinnit	51	1 008	150	3 090	2 000	500
Paineenkorotusasemat				1 640	600	
Vesijohtoverkon mittausasemat				500	500	500
Ohjausjärjestelmä (suunnittelu ja toteutus)	51	1 008	150	950	900	
Vedenjakelun laitteiden saneerausinvestoinnit	4 942	1 697	3 000	1 900	2 100	1 900
Ylävesisäiliöt	4 856	1 273	2 700	1 500	1 700	1500
Paineenkorotuspumppaamot ym. Verkostolaitokset (saneeraus)	86	424	300	400	400	400
Viemärinti	19 237	31 815	25 200	23 500	27 200	26 200
Viemäreiden uudisinvestointi	172	6 346	300	6 300	9 000	9 300
Runkoviemärit (suunn. & rak.)	172	6 346	300	5 300	8 000	8300
Muut uudisinvestoinnit				1 000	1 000	1000
Viemäreiden saneerausinvestoinnit	17 235	23 877	22 700	14 800	14 800	14800
Viemäreiden laitteiden uudisinvestoinnit			200	600	1 700	600
Viemäroinnin laitteiden saneerausinvestoinnit	1 830	1 592	2 000	1 800	1 700	1 500
Jätevesipumppaamot	1 830	1 592	2 000	1 800	1 700	1500
Jätevedenpuhdistus	3 737	5 921	5 300	11 000	10 100	27 100
Jätevedenpuhdistuksen uudisinvestoinnit	3 437	3 533	2 200	7 200	6 700	23 500
Vilkinmäen jätevedenpuhdistus	2 989	530	1 900	5 700	4 700	2500
Blominmäen jätevedenpuhdistus	448	3 003	300	1 500	2 000	21000
Jätevedenpuhdistuksen saneerausinvestoinnit	300	1 942	3 000	3 400	2 900	3600
Purkutunneleiden saneerausinvestoinnit		446	100	400	500	
Klinteristöinvestoinnit	235	3 046	400	100	100	100
Irtain käyttöomaisuus	471	1 592	500	1 500	1 500	1500
Vesihuollon investoinnit	66 011	106 135	77 400	103 330	108 540	120 290
Naapurikuntien osuudet investoinneista	-410	-690	-500	-991	-822	-451
VESIHUOLLON INVESTOINNIT YHTEENSÄ	65 602	105 445	76 900	102 339	107 718	119 839

Vesihuollon suunnitelmakauden 2013-2015 investointisuunnitelma perustuu HSY:n hallituksen 11.5.2012 hyväksymään vesihuollon investointiohjelmaan vuosille 2013-2022. Investointiohjelman pohjana on ollut HSY:n strategia, Seudullisen vesihuollon investointistrategia, vesihuollon investointiohjelma 2010-2019, HSY:n talous- ja toimintasuunnitelma 2012-2014, HSY:n toimintakertomus 2011 ja vesihuollon investointien toteutumisennuste 2012.

Investointiohjelman päivittämisen yhteydessä tarkistettiin myös investointiohjelman rakennetta. Nyt rakennetta on täsmennetty jakamalla investoinnit kaupunki- ja vesihuoltolähtöisiin investointeihin ja edelleen vesihuoltojärjestelmäprosessin mukaisiin osakokonaisuuksiin, ja siitä edelleen uudisinvestointi- ja saneerauskoreihin. Vesihuollon investointiohjelma tulee jäsenkuntiin lausunnoille toiminta- ja taloussuunnitelman 2013-2015 yhteydessä.

Kaupunkilähtöiset investoinnit realisoituvat kaupunkien suunnittelemassa aikataulussa toiminta-alueen laajentumisen myötä. Kaupunkilähtöisten investointien suunnitelmaa päivitetään jäsenkuntien arvioilla vesihuollon laajenemista kaava-alueille koskevien investointien osalta. Vesihuoltolähtöisten investointien painopisteinä ovat suunnitelmakaudella 2013-2015 vedenpuhdistuslaitosten kapasiteetin nostaminen ja runkovesijoitohankkeet.

Vedenpuhdistuksen merkittävin investointi suunnittelukaudella on Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitoksen prosessien perusparannus ja kapasiteetin nosto nykyisestä 5 000 m³/h:sta 9 000 m³/h:iin sekä Pitkälän uuden alavesisäiliön rakentaminen. Vedenjakelun merkittävimmät hankkeet ovat Länsi-Espoon runkovesijohto sekä Pitkälän vesilaitoksen ohituslinja. Suunnittelukaudella käynnistyy myös Marja-Vantaan ja Östersundomin runkovesijohtolinjojen rakentaminen. Suunnitelmakaudella rakennetaan noin 23 kilometriä runkovesijohtoja. Uutta vesijohtoverkostoa rakennetaan yhteensä 95 kilometriä. Vesijohtoverkostoa saneerataan 30 kilometrin verran. Suunnitelmakaudella toteutetaan myös Vernon ja Suurpellon paineenkorotusasemat sekä saneerataan Tikkurilan, Otaniemen, Myyrmäen ja Ilmalan ylävesisäiliöitä. Vedenpuhdistuksen ja vedenjakelun investoinnit parantavat merkittävästi vedentuotannon ja jakelun toimintavarmuutta sekä tuotantokapasiteetin että häiriöherkkyyden näkökulmasta. Lisäksi ne mahdollistavat osaltaan tuotannon keskittämisen kahdelle päätuotantolaitokselle, jotka käyttävät raakavetenään Päijännettä.

Viemäroinnin merkittävimmät hankkeet suunnitelmakaudella ovat Mäntymäki-Vallila tunnelin ja Laajasalon paineviemärin toteuttaminen. Suunnitelmakaudella käynnistyy myös Länsi-Vantaan ja Koillis-Espoon sekä Östersundomin runkoviemäroinnin rakentaminen. Suunnitelmakaudella rakennetaan runkoviemäreitä vajaan 20 kilometrin verran. Suunnitelmakaudella uutta viemäriverkostoa rakennetaan yhteensä 145 kilometriä ja viemäreitä saneerataan 90 kilometriä.

Jätevedenpuhdistuksen merkittävimmät hankkeet ovat Viikinmäen jätevedenpuhdistamon uuden 9. biologisen linjan toteuttamisen. Suunnitelmakaudella käynnistyy myös Blominmäen jätevedenpuhdistamon rakentaminen louhintatöillä. Jätevedenpuhdistuksen ja viemäroinnin investoinnit parantavat jäteveden puhdistuksen toimintavarmuutta.

Vesihuollon rahoituslaskelma

x 1 000 euroa			Lausuntopyyntö		
	TP 2011	ENN 2012	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
Tulorahoitus					
Vuosikate	59 165	61 996	66 986	69 748	73 952
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-1 367	-1 855	-1 428	-1 428	-1 428
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-66 027	-77 400	-103 330	-108 540	-120 290
Rahoitusosuudet investointi-					
noihin	410	500	991	822	451
Käyttöomaisuusinvestointien korja-					
userät	1 352	1 855	1 428	1 428	1 428
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 469	-14 904	-35 353	-37 970	-45 887
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	17 000	38 000	42 000	54 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	-567	-2 440	-5 198	-8 498
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-7 381	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	15 697	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	8 316	16 433	35 560	36 802	45 502
Rahavarojen muutos	1 847	1 529	207	-1 168	-385
Rahavarat 31.12.	13 183	14 712	14 919	13 751	13 366
Rahavarat 1.1.	11 336	13 183	14 712	14 919	13 751

Vesihuollon rahoituslaskelman tunnuslukuja

	TP 2011	ENN 2012	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
Lainanhoitokate	1,9	2,0	1,9	1,9	1,8
Kassan riittävyys (pv)	22	23	21	18	17

Vesihuollon keskeisiä taseen eriä (31.12)

x 1 000 euroa	TP 2011	ENN 2012	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
Pysyvät vastaavat (käyttöomaisuus)	1 758 189	1 772 339	1 807 941	1 844 460	1 888 970
Oma pääoma	471 263	470 509	470 758	469 307	467 930
Vieras pääoma (korollinen)	1 180 621	1 197 054	1 232 614	1 269 416	1 314 918
- josta lainat jäsenkunnilta	1 188 002	1 188 002	1 188 002	1 188 002	1 188 002
- josta lainat ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta	-7 381	9 052	44 612	81 414	126 916
Omavaraisuusaste	26,4 %	26,3 %	25,8 %	25,2 %	24,6 %

5.2 Jätehuolto

Jätehuollon toimiala järjestää asuinkiinteistöjen ja julkishallinnon jätehuollon pääkaupunkiseudulla, hoitaa hyöty- ja ongelmajätteiden keräyksen sekä antaa muun muassa lajittelua ohjaavat jätehuoltomääräykset.

5.2.1 Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet jaetaan perustoiminnan tavoitteisiin ja kehittämistavoitteisiin. Perustoiminnan tavoitteet kuvaavat HSY:n perustehtävässä onnistumista ja kehittämistavoitteet ovat toimialan TTS-kauden keskeisiä kehittämiskohteita.

Perustoiminnan tavoitteet

Tavoite	Euro 4 ja sitä vähäpäästöisempien jäteautojen käytön osuus jätteenkuljetuksissa kasvaa		
Mittari	Osuus, %		
Mittarin kuvaus:	Toteutuma 2011	Tavoite 2012	Tavoite 2013
Euro 4:n ja sitä vähäpäästöisempien jäteautojen käytön osuus jätteenkuljetuksissa, laskettuna tehtyjen tyhjennysten suhteen.	62 %	48 %*)	65 %
Tavoite	Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen asukkaiden jätteen lajittelu hyötykäyttöön tehostuu siten, että vuonna 2015 keskimäärin 80 % pääkaupunkiseudun asukkaista ilmoittaa lajittelevansa jätteensä säännöllisesti		
Mittari	Lajitteluaste, %		
Mittarin kuvaus:	Toteutuma 2011	Tavoite 2012	Tavoite 2013
Säännöllisesti jätteitä lajittelevien asukkaiden määrä saadaan vuosittain pääkaupunkiseudun asukkaille tehdystä kirjekselystä, jossa on noin tuhat vastaajaa. Lajitteluaktiivisuutta seurataan seuraavista jätelajeista: biojäte, lasi, paperi, kartonki, sähkö- ja elektroniikkaromu, metalliromu ja pienmetalli sekä paristot ja muut ongelmajätteet.	77 %	70 %	78 %

Tavoite	Jätteen kuljetukseen ja tyhjennykseen liittyvien valitusten määrä vähenee 0,5 valitukseen /1000 tyhjennystä vuoteen 2015 mennessä		
Mittari	Valituspromille, o/oo		
Mittarin kuvaus:	Toteutuma 2011	Tavoite 2012	Tavoite 2013
Tunnusluku, valituspromille, saadaan asiakasvalitusten seurantajärjestelmästä.	0,40	0,55	0,52
Tavoite	Jäteastoiden tyhjennyksen oikea-aikaisuus paranee		
Mittari	Tyhjennysvarmuusprosentti, %		
Mittarin kuvaus:	Toteutuma 2011	Tavoite 2012	Tavoite 2013
Sovitusta aikataulusta poikkeavien tyhjennysten määrä suhteessa kokonaistyhjennysten määrään.	95 %	96 %	97 %
Tavoite	Ämmäsuon kaatopaikalla tuotetun kaatopaikkakaasun hyötykäyttöaste nousee 90 %:iin vuoteen 2015 mennessä.		
Mittari	Hyötykäyttöaste %		
Mittarin kuvaus:	Toteutuma 2011	Tavoite 2012	Tavoite 2013
Ämmäsuolta hyödyntämiseen johdetun kaatopaikkakaasun määrä (MWh/Ämmäsuolta kerätyn kaatopaikkakaasun määrä (MWh)	79 %	85 %	87 %
Tavoite	Kaatopaikkatoiminnasta aiheutuvien hajuhaittojen määrä kaatopaikan ympäristössä.		
Mittari	Haisevien rikkiyhdisteiden pitoisuuden keskiarvo ug/m3		
Mittarin kuvaus:	Toteutuma 2011	Tavoite 2012	Tavoite 2013
Haisevien rikkiyhdisteiden pitoisuus TRS-mittareilla 1 ja 2	Vuoden 2011 mittaustulokset eivät ole vertailukelpoisia, koska uusi mittausasema on otettu käyttöön	Tavoitetta ei asetettu	4,5 ug/m3.

*) Euro 4:n ja sitä vähäpäästöisempien jäteautojen käytön osuus jätekuljetuksissa laskentatapa on muuttunut. Tästä johtuen vuoden 2012 tavoitetaso poikkeaa toteutumasta 2011 ja tavoite 2013.

Kehittämistavoitteet

Näkökulma	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus		
Strateginen päämäärä	Toimia ympäristövastuullisena edelläkävijänä yhteistyössä seudun kuntien kanssa		
TTS-tavoite 2013-2015	Tolmenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
Parannetaan varautumista häiriö- ja poikkeustilanteisiin	Suunnitellaan varautumisjärjestelyt jätteenkuljetuksen logistiikkajärjestelmän poikkeustilanteita varten.	Hankkeen eteneminen	Varajärjestelmän suunnittelutyö on saatu valmiiksi

Näkökulma	Asiakasvaikuttavuus		
Strateginen päämäärä	Edistää sähköisiä palveluja ja yhden luukun periaatetta		
TTS-tavoite 2013-2015	Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
Laajennetaan jätehuollon asiakkaille tarjottavia sähköisen asiointin palveluja	Sähköisen asiointin järjestelmää kehitetään monipuolisemmaksi vastaamaan asiakkaiden tarpeita.	Sähköisesti tehtyjen uusien jätepalveluliittymien % -osuus	42 %
Näkökulma	Talouden hallinta		
Strateginen päämäärä	Saavuttaa talouden tasapaino pitkäjänteisellä taksapolitiikalla ja elinkaariajatteluun perustuvalla toiminnalla		
TTS-tavoite 2013-2015	Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
Huomioidaan talouden tasapainottamishojelman mukaiset toimenpiteet	Parannetaan kustannustietoisuutta kehittämällä raportointia ja taloussuunnittelua sisäisen laskennan osalta	Jätehuollon kokonaisvuosikustannukset kiinteistötyypeittäin (kerrostalo ja omakotitalo) HSY -alueella suhteessa muun Suomen vertailuaineistoon. Tunnusluku saadaan jätehuoltoyhdistyksen vertailuaineistosta	HSY:n tunnusluvut suhteessa muuhun Suomeen pysyvät ennallaan tai paranevat
Näkökulma	Prosessit ja rakenteet		
Strateginen päämäärä	Vahvistaa synergisiä prosesseja ja aikaansaada tehokkuushyötyjä		
TTS-tavoite 2013-2015	Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
Kehitetään hankintaprosessia yhteistyössä tukipalvelut -tulosalueen kanssa	Suunnitellaan ja otetaan käyttöön vaiheittain HSY:n yhdenmukaiset hankintakäytännöt	Hankintamenettelyn yhtenäistäminen	Yhtenäiset hankintamenettelyt otettu käyttöön

5.2.2 Toiminta

Suorite/tonnia	TP 2011	TA 2012	ENN 2012	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
Käsitelty jätemäärä yhteensä	633 416	549 310	536 300	589 575	578 000	584 200
Käsitelty jätemäärä ilman maa-aineksia	502 174	453 310	440 300	467 575	473 000	489 200
Loppusijoitettavat jätteet	270 354	275 010	267 500	270 775	147 200	35 200
sekajäte	249 598	252 000	245 000	254 000	127 000	10 000
loppusijoitettava muu yhdyskuntajäte	8 157	9 210	8 700	9 000	4 000	4 000
loppusijoitettava rakennusjäte	10 385	12 000	12 000	6 000	5 000	5 000
loppusijoitettava rejekti	2 214	1 800	1 800	1 700	6 200	6 200
tuhka				75	5 000	10 000
Hyödynnettävät jätteet	228 582	175 500	170 000	196 800	325 800	454 000
Energiahyödynnettävä jäte				0	130 000	260 000
biojäte	52 563	54 500	49 000	48 000	46 000	44 000
hyödynnettävä rakennusjäte	163 338	112 000	112 000	133 800	109 800	85 000
muut hyötyjätteet	12 681	9 000	9 000	15 000	40 000	65 000

Ongelmajätteet	3 238	2 800	2 800			
Maa-ainekset	131 241	96 000	96 000	122 000	105 000	95 000
pilaantuneet maat	25 210	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
hyödynnettävä maa-aines	75 548	40 000	40 000	60 000	50 000	40 000
vahvasti pilaantuneet maat	12 677	10 000	10 000	25 000	25 000	25 000
lietehumus	17 806	16 000	16 000	7 000		

Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan rakentaminen jatkuu suunnitelmakaudella. Jätevoimala otetaan käyttöön vuonna 2014, jolloin HSY aloittaa energiahyödyntämiseen soveltuvien sekajätteiden toimitamisen laitokselle. Tällöin kaatopaikalle loppusijoitettava jätemäärä pienenee huomattavasti eli noin 270 000 tonnista noin 35 000 tonniin. Ennen voimalan valmistumista suunnitelmakaudella varaudutaan jätevoimalan käyttöönottoon toteuttamalla tuhkien ja kuonien käsittelyn edellyttämät valmistelu- toimenpiteet ja polttoaineen tasaisen toimituksen edellyttämät jätteen murskaus- ja paalaustoiminnan järjestelyt. Paalaustoiminta käynnistyy vuoden 2013 aikana.

Vastaanotettu biojättemäärä kääntyi laskuun vuonna 2011, ja määrä näyttää alkuvuoden 2012 perusteella vähenevän edelleen. Biojättemäärän ennakoitaan laskevan 44 000 tonniin vuoden 2015 mennessä. Biojättemäärä vähenee, koska kaupan ja teollisuuden biojäte ohjautuu muiden toimijoiden käsittelylaitoksille. Suoritemäärien ennustamiseen liittyy kuitenkin paljon epävarmuustekijöitä.

Kaatopaikalla vastaanotettavien hyödynnettävien rakennusjätteiden ja maa-ainesten tarve vähenee loppusijoitettavan jätemäärän pienentyessä.

Suorite/tonnia	TP 2011	TA 2012	ENN 2012	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
HSY:n asiakaskiinteistöiltä						
kuljetettu jäte	227 037	226 700	229 200	228 112	230 062	232 643
sekajäte	185 554	184 300	187 000	185 000	185 550	185 834
biojäte	36 357	36 700	37 000	36 900	37 100	37 397
muut	5 126	5 700	5 200	6 212	7 412	9 412

Pääkaupunkiseudun asukasmäärän kasvun johdosta asiakaskiinteistöiltä kuljetettavien seka- ja biojättemäärien arvioidaan kasvavan suunnitelmakaudella noin 1 % vuositason.

Uusi jätelaki tuli voimaan 1.5.2012. Kunnallinen jätehuolto jatkuu pääosin ennallaan. HSY vastaa jatkossakin asumisesta syntyneen jätteen ja julkisessa palvelu- ja hallintotoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuollosta jäsenkuntiensa alueella. Uuden lain mukaan pakkausjätteiden jätehuolto siirtyy tuottajien vastuulle, mutta niillä ei kuitenkaan ole velvollisuutta järjestää kiinteistökohtaisia pakkausjätteen kuljetusta. Kunta voi uuden jätelain nojalla täydentää tuottajien järjestämää jätehuoltoa järjestämällä pakkausjätteiden kiinteistökohtaisen kuljetuksen.

HSY:n hallitus hyväksyi kokouksessaan 11.5.2012 pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen uudet jätehuoltomääräykset. Määräysten keskeisin uudistus on, että lasi- ja metallipakkaukset tulee lajitella erikseen suurilla kiinteistöillä vuoden 2014 alusta lähtien. Uusien määräysten myötä kartonkipakkausten

lajitteluvollisuus laajenee koskemaan vähintään 10 huoneiston asuinkiinteistöjä. Toiminta- ja taloussuunnitelmaan 2013-2015 sisällytetty kiinteistökohtainen pakkausjätteiden keräys lisää HSY:n kuljetusten tonnimäärää vaihteittain vuodesta 2014 alkaen siten, että vuonna 2015 lasi-, metalli- ja kartonkipakkausjätteitä arvioidaan kuljetettavan noin 2 500 tonnia.

Uusi jätelaki laajensi kunnan velvollisuutta järjestää jätehuolto siten, että nykyisen jätelain mukaisen järjestämisvelvollisuuden lisäksi kunnan velvollisuuden piiriin siirtyi yksityisessä terveys- ja sosiaalipalveluissa ja koulutustoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte. Tämän muutoksen vaikutus HSY:n jätteenkuljetusten suoritteisiin on kuitenkin vähäinen.

Suorite/tonnia	TP 2011	TA 2012	ENN 2012	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
Erilliskerätty jätemäärä	60 319	56 450	60 850	58 150	57 700	57 842
ongelmajätteet	7 570	6 900	6 900	6 800	6 700	6 800
sekajäte-erät	29 749	29 500	30 000	31 000	32 000	32 756
lasi	2 172	2 200	2 200	2 250	750	0
metalli	3 821	3 450	3 450	3 500	3 550	3 586
puu	15 963	13 700	17 000	13 900	14 000	14 700
energiajäte	1 044	700	1 300	700	700	0
Tuottajavastuun alaiset	6 703	6 350	6 750	6 450	6 500	6 593
kylästetty puu	1 912	1 700	1 700	1 800	1 850	1 943
se-romu	4 480	4 300	4 700	4 300	4 300	4 300
pahvi	311	350	350	350	350	350
Asiakaskäynnit (kpl)	336 071	322 000	350 000	350 000	360 000	362 880
maksulliset	228 113	215 000	240 000	230 000	237 000	238 896
ilmaisasiakkaat	107 958	107 000	110 000	120 000	123 000	123 984

Sortti-asemien asiakasmäärän ennakoidaan kasvavan 8 % vuodesta 2011 vuoteen 2015 mennessä. Tällöin asiakaskäyntejä olisi vuodessa yli 360 000. Ruskeasantaan rakennettava Sortti-asema otetaan käyttöön arvion mukaan keväällä 2014. Uusi Sortti-asema tulee vähentämään Kivikon Sortti-aseman ruuhkaisuutta. Kirkkonummelle rakennettavan Sortti-aseman suunnittelu jatkuu suunnitelmakauden aikana.

Pakkausjätteiden täystuottajavastuu astuu voimaan toukokuussa 2014, jolloin vastuu lasi- ja metallipakkausten aluekeräyksestä siirtyy HSY:ltä tuottajayhteisöille. HSY:n rooli pakkausjätteiden jätehuollon käytännön järjestämisessä täsmentyy suunnittelukauden kuluessa yhteistyössä tuottajayhteisöjen kanssa.

Jätteen synnyn ehkäisyyn ja uudelleen käyttöön panostetaan

Suunnittelukaudella edistetään toiminnassa jätteen synnyn ehkäisyä mm. EAKR-rahoitteisessa Materiaalitehokas jätehuolto (Majakka) -hankkeen avulla, jota HSY koordinoi. Hankkeessa kehitetään jätteen synnyn ehkäisytöitä ja työtapoja yhdyskuntajätteiden ja yritysten sivuvirtamateriaalien lajittelun ja kierrätyksen tehostamiseksi. Jätehuollon neuvonnan hallinnoimat osahankkeet on kohdistettu kotitalouksille, julkishallinnolle, oppilaitoksille ja isännöitsijöille. Näiden tavoitteena on vaikuttaa kulutukseen, vähentää jätteiden määrää, tehostaa kierrätystä ja hyötykäyttöä sekä lisätä ympäristötietoisuutta ja -osaamista. Vuonna 2013 valmistuu kotitalouksien valistukseen ruokajätteen määrän vähentämiseksi

konsepti, jota levitetään koko HSY:n alueelle vuonna 2012 tuotetun pilotin pohjalta. Isännöitsijöiden käyttöön tuotetaan palvelukonsepteja, kuten remontoinnin parhaan käytännön malli sekä konsepti maahanmuuttajien valistamiseen. Julkishallinnossa testataan valittua toimenpidettä ja sen monistettavuutta jätteen vähentämisen potentiaaleista laaditun selvityksen perusteella. Oppilaitoksille kehitetään interaktiivisia materiaaleja, hyödynnetään sähköisiä oppimisympäristöjä sekä toteutetaan jäteseuranta kouluissa yhdessä kuntien kanssa.

Jätelaki velvoittaa jätteen määrän vähentämisen lisäksi myös lisäämään jätteen uudelleenkäyttöä. Sen pohjalta jatkuu Sortti-asemien käyttökelpoisten tavaroiden konttien markkinointi. Tehostamalla yhteistyötä Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy:n kanssa, saadaan Sortti-asemille tulevasta jätevirrasta mahdollisimman paljon ohjattua käyttökelpoista tavaraa uudelleenkäyttöön. Jätehuollossa tavoitteena on suunnitelmakaudella kehittää markkinointiyhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. Jätteen uudelleenkäytön näkökulma huomioidaan myös jätehuollon esitteissä.

Kehityshankkeilla innovoidaan toimintaa

HSY on mukana edistämässä uusiutuvan energian osuuden lisäämistä suurten kaupunkien energiantuotannossa yhteistyössä Oulun, Tampereen, Turun ja Vantaan kanssa 2011 käynnistetyssä RESCA (Renewable Energy Solutions in City Areas; Suurten kaupunkien uusiutuvat energiaratkaisut) -hankkeessa. Hankkeessa selvitetään kaupunkitoimijoiden mahdollisuuksia luoda toimintaedellytyksiä uusiutuvan energian käyttöönottamiseksi. Koordinaatiorahankkeen tavoitteena on saada aikaan yhteensä noin 15 kiinnostavaa ja uutuusarvoa omaavaa uusiutuvan energian pilottihanketta. HSY:n pilotit ovat seuraavat:

- kiinteistökohtainen energiantuotanto aurinkoenergialla
- aurinkoenergiasta sähköntuotantoa Ämmäsuolla
- tuulienergian hyödyntäminen Metsäpirtin kompostointikentällä ja kaatopaikkaolosuhteissa Ämmäsuolla
- jätevesiverkoston lämmön talteenotto
- lämmön talteenotto Pitkälän vedenpuhdistuslaitoksen raakavedestä

Potentiaalisimmat pilotit valikoidaan jatkoon vuoden 2012 aikana laadittavien esiselvitysten perusteella. Hanke päättyy 2014.

Vantaan Energia Oy:n vuonna 2014 käyttöönotettava jätevoimala ja orgaanisen jätteen kaatopaikkakielto tulevat vähentämään suunnitelmakaudella kaatopaikalle päätyvän jätteen määrää, jolloin kaatopaikka-alueella on mahdollista tulevaisuudessa hyödyntää uusiutuvan energian, kuten aurinkoenergian tai tuulienergian tuotannossa.

Jätekuljetusten kilpailutuksella parannetaan laatua

Jätekuljetuksia kilpailutetaan vuosina 2013-2015 suunnitelman mukaisesti kahdesti vuodessa. Vuosittain kilpailutettavien urakoiden määrä on noin 20 % HSY:n kaikista jäteenkuljetusurakoista. Suunnitelmakaudella on käytössä kaikissa uusissa jäteenkuljetusurakoissa jäteastiatyhjennysten toimitusvarmuuteen sekä asiakasvalitukseen perustuva palkitsemisjärjestelmä, jolla tavoitellaan entistä parempaa jätekuljetusten laatutasoa.

5.2.3 Talous

Jätehuollon tuloslaskelma

x 1 000 euroa (sisäiset erät mukana)	Muutettu			Lausuntopyyntö		
	TP 2011	TA 2012	ENN 2012	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
TOIMINTATULOT	101 126	104 052	104 052	110 002	113 326	119 653
Myyntituotot	99 293	102 461	102 461	108 481	111 804	118 368
Kuntaosuudet	0	0	0			
Muut tuotot	1 833	1 591	1 591	1 521	1 522	1 285
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0			
TOIMINTAMENOT	-82 984	-87 712	-87 712	-92 221	-93 172	-98 453
Henkilöstömenot	-7 536	-7 132	-7 132	-6 936	-6 735	-6 799
Palvelujen ostot	-62 737	-66 666	-66 666	-69 579	-77 920	-86 778
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 563	-2 771	-2 771	-2 453	-2 610	-2 662
Pakollisten varausten muutos	568	300	300	300	300	300
Muut toimintakulut	-11 716	-11 442	-11 442	-13 553	-6 208	-2 513
TOIMINTAKATE	18 142	16 340	16 340	17 781	20 154	21 200
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	-3 237	-4 049	-4 049	-4 408	-4 175	-3 471
VUOSIKATE	14 905	12 291	12 291	13 373	15 978	17 730
POISTOT	-14 031	-14 914	-14 914	-15 932	-17 072	-16 945
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	874	-2 623	-2 623	-2 559	-1 094	785
VARAUSTEN MUUTOKSET	0	2 570	2 570	3 548	1 900	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	874	-53	-53	989	806	785

Jätehuollon tuloslaskelman tunnuslukuja

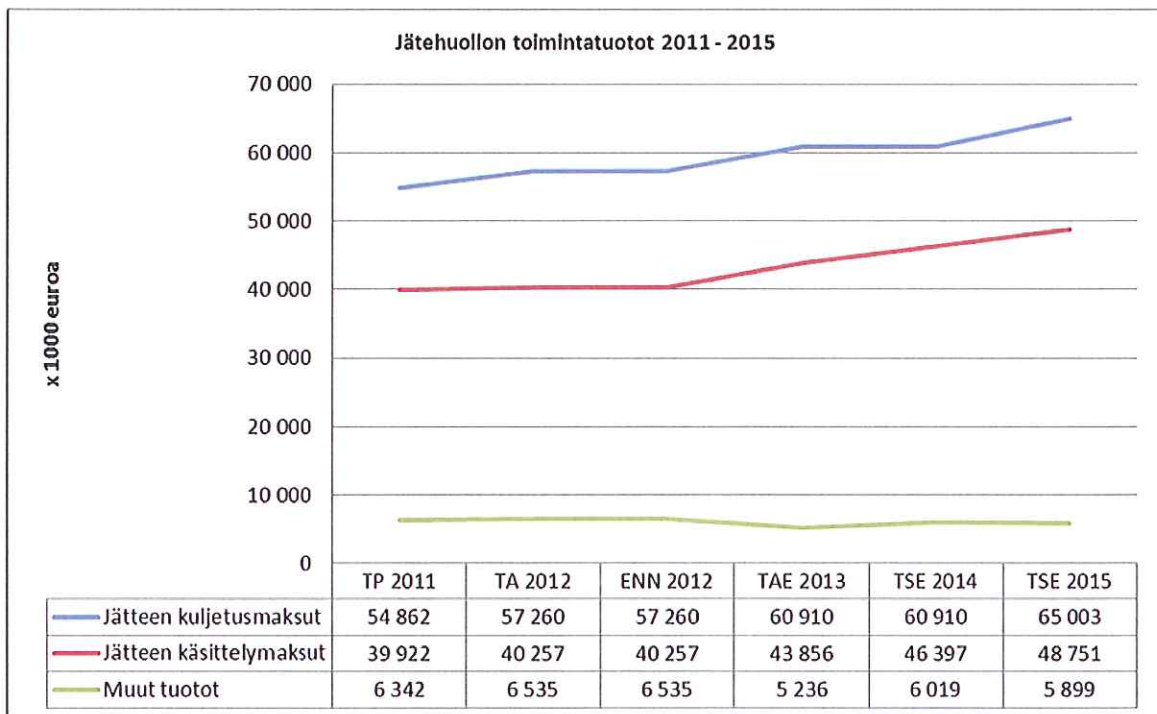
	Muutettu					
	TP 2011	TA 2012	ENN 2012	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista	121,9 %	118,6 %	118,6 %	119,3 %	121,6 %	121,5 %
Vuosikate prosenttia keskimääräisistä poistonalaisista investoinneista	82,8 %	68,3 %	68,3 %	74,3 %	88,7 %	98,5 %

Jätehuollon toimialalle on ominaista talouden ennakkointiin liittyvä epävarmuus, joka aiheutuu erityisesti suoritelmien vaihteluista. Käsiteltävän jätemäärän väheneminen rasittaa taloutta pienentämällä tulorahoitusta, koska kustannukset eivät kuitenkaan pienene samassa suhteessa.

Jätehuollon asiakaskiinteistöjen maksuihin ja loppusijoitettavien jätteiden vastaanottohintoihin esitetään 8 - 9 %:n korotusta vuodelle 2013. Merkittävin hintojen korotustarve aiheutuu jäteveron korotuk-

sesta, joka nousee vuonna 2013 40 eurosta 50 euroon/tonnilta. Tämä aiheuttaa välittömästi noin 2,5 - 3 milj. euron menolisäyksen riippuen loppusijoitettavasta jätemäärästä.

Suunnitelmakaudella kuljetuskustannusten ennustetaan nousevan noin 2 % vuositasolla, mikä lisää kuljetuskustannuksia noin 0,5 milj. euroa vuodessa. Kiinteistökohtaisen pakkausjätteen kuljetuksen käynnistämisestä aiheutuu kuljetuskustannuksia lisää noin 1 milj. euroa vuoteen 2015 mennessä. Vuonna 2014 käyttöön otettava uusi Ruskeasannan Sortti-asema lisää käyttökustannuksia noin 0,4 milj. euroa.

Vantaan Energia Oy:n rakenteilla oleva jätevoimala otetaan käyttöön tämän hetken arvion mukaan kesällä 2014. Jätteen energiahyödyntäminen lisää palvelujen ostoja noin 12 milj. eurolla ja vastaavasti pienentää jäteverokuluja lähes saman verran. Tuhkan ja kuonan kuljetuksesta, käsittelystä ja loppusijoituksesta johtuen jätevoimala lisää nettokustannuksia arviolta noin 2 milj. euroa, kun voimala on täydessä tuotantokäytössä vuonna 2015.

Jätehuollon investoinnit tulevat vähenemään merkittävästi vuoden 2014 jälkeen. Pitkällä aikavälillä investointimäärän aleneminen parantaa toimialan taloudellista tulosta pienentämällä poistoja ja rahoituskuluja.

Jätehuollon toimialalla on vuosien 2004-2005 ja 2007 ylijäämäisestä tuloksesta osa kirjattu vapaaehtoiseksi varaukseksi jätteenkäsittelyn, aluekeräyksen ja kaatopaikkakaasun hyötykäyttöä edistäviin investointeihin. Investointivarausten määrä tilinpäätöksessä 2011 oli 8,0 miljoonaa euroa. Vauraus puretaan kokonaisuudessaan vuosien 2012-2014 aikana siten, että suunnitelmakausilla jätehuollon tilikauden tulos esitetään paranevan 3,5 milj. eurolla vuonna 2013 ja 1,9 milj. eurolla vuonna 2014. Varauksen purku kohdistetaan Ämmäsuon alueen kaasun hyötykäyttöä koskeviin investointeihin erikseen laaditun suunnitelman mukaisesti.

Jätehuollon investoinnit 2013-2015

Suunnitelmakaudella Sortti-asemaverkosto laajentuu Vantaalle ja Kirkkonummelle. Vantaan Ruskeasannan Sortti-aseman rakentaminen ajoittuu vuosille 2013 – 2014 ja Kirkkonummen Sortti-aseman vuosille 2015 - 2016. Sortti-asemien maksujärjestelmät uusiutuvat. Nykyiset maksujärjestelmät muutetaan vuoden 2013 aikana, jolloin maksujärjestelmät kehitetään mm. tukemaan itsepalvelutoimintoja. Tavoitteena on kehittää järjestelmä, joka palvelee nykyistä paremmin kasvavia asiakasmääriä. Lisäksi Sortti-asemien laivoja, kalusteita ja laitteita uusitaan vuosittain Sortti-asemia käyttöön otettaessa.

Hyötyjätteen keräykseen tarkoitetun kierrätyspistekeräysverkoston rakentamista jatkuu siten, että tuloksen on yhtenäinen aluekeräysverkosto vuonna 2014 HSY:n alueella ja Kirkkonummella. Suunnitelmakaudella rakennetaan kierrätyspisteitä uusille asuntoalueille.

Jätehuollon investointiohjelman 2013-2022 merkittävin yksittäinen investointihanke on vuosina 2013 - 2014 Ämmässuolle rakennettava biojätteen mädätyslaitos. Investoinnilla on tarkoitus tuottaa biojätteestä uusiutuvaa energiaa ja parantaa biojätteen käsittelylaitosten käytettävyyttä. Mädätyskapasiteettia on suunniteltu rakennettavan vaiheittain siten, että vuonna 2014 valmistuvan laitoksen mädätyskapasiteetti on 32 000 t/a. Mädätyslaitos rakennetaan kompostointilaitoksen yhteyteen ja sen toiminta perustuu ns. osavirtamädätykseen, jossa vastaanotettu biojäte jaetaan ominaisuuksiensa perusteella joko mädätykseen tai kompostointiin. Osavirtamädätys mahdollistaa olevan kompostointilaitoksen tehokkaan käytön sekä alentaa oleellisesti biojätteen käsittelyssä muodostuvien, ravinnepitoisuuksiltaan korkeakuormitteisten jätevesien syntymistä.

Kompostointilaitokset saneerataan vuosina 2012 - 2013 siten, että HSY:n oma biojätteen käsittelykapasiteetti pidetään mahdollisimman suurena koko saneerauksen ajan. Kompostointilaitoksella saneerataan kompostointitunneleiden tyhjennysjärjestelmä, prosessi-ilmanvaihto ja hajukaasujen käsittelyjärjestelmä sekä biojätteen esikäsittelylaitteet ja automaatiojärjestelmiä. Kompostointiprosessin uusiminen on välttämätöntä, että osavirtamädätykseen voidaan siirtyä. Vanhalla kompostointilaitoksella saneerataan lähinnä prosessin ilmanvaihtojärjestelmiä.

Ämmässuon muiden täydennystöiden yhteydessä toteutetaan lähinnä biojätteen käsittelyä ja vesienhallintaa koskevia investointeja. Vesienhallinnan investointeja toteutetaan koko suunnitelmakauden ajan. Niillä parannetaan ja laajennetaan aiemmin toteutettuja ratkaisuja. Muihin investointeihin kuuluvilla kuljetuksen keräilykaluston investoinneilla katetaan lähinnä uusien jätehuoltomääräysten täytönpäönpanoon liittyvät keräysastiahankinnat.

Kaatopaikan laajennusalueelle rakennetaan uusi sekajätteelle tarkoitettu läjitysalue (S2), joka valmistuu pääosiltaan jo syksyn 2012 aikana. S2 -alueesta käyttöön otettavalle ensimmäiselle kolmannekselle rakennetaan kaasunkeräyskaivot kesällä 2013. Huoltotunneliin ja -kuiluun rakennetaan tarvittavat vesien ja lämmön siirtoputket vuosien 2013 - 2015 aikana. Jätevoimalan polttoainepaalien valmistukseen ja varastointiin sekä jätevoimalan kuonan käsittelyyn valmistaudutaan rakentamalla tarvittavat kenttärakenteet. Kuonien käsittelyä varten rakennetaan kesällä 2014 noin kuuden hehtaarin suoja-asfaltilla päällystetty kenttä. Epäorgaaniselle jätteelle varataan läjitysalue (R1), jonka pohjarakenteet ovat lähes valmiina. Alue saadaan käyttöön, kun muun muassa pohjarakenteen suotovesiputkistot on liitetty vesien keräilyverkostoihin kesällä 2013.

Vaaralliseksi jätteeksi luokiteltaville jätevoimalan tuhille rakennettavan ensimmäisen loppusijoitusso-
lun (T1) runkotyöt toteutetaan jo kesällä 2012. Solun pohja- ja eristerakenteet valmistuvat kesällä
2013. Tuhkan kiinteytykseen tarvittava siirrettävä sekoitusasema hankitaan vuonna 2014.

Muissa käsittelypalvelujen investoinneissa jätetäyttöalueiden pintarakenteiden sekä kierrätys- ja kaa-
sunkeräysverkoston rakennustyöt jatkuvat koko suunnitelmakauden ajan. Vuoden 2014 aikana raken-
netaan suunnitelmakauden merkittävin osa bioreaktorikaatopaikan edellyttämistä suotovesien kierrä-
tysrakenteista.

Jätehuollon rahoituslaskelma

x 1 000 euroa	Lausuntopyyntö				
	TP 2011	ENN 2012	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
Tulorahoitus					
Vuosikate	14 905	12 291	13 373	15 978	17 730
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-568	-300	-300	-300	-300
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-17 905	-17 033	-24 710	-22 025	-10 400
Rahoitusosuudet investointimenoi- hin	2 046	0	0	0	0
Käyttöomaisuusinvestointien korja- userät	1	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 521	-5 042	-11 637	-6 347	7 030
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000	30 000	25 114	19 814	22 794
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 998	-11 135	-12 689	-12 730	-27 396
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-16 973				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-4 589				
Rahoituksen rahavirta	-13 559	18 865	12 425	7 084	-4 602
Rahavarojen muutos	-15 080	13 823	788	737	2 428
Rahavarat 31.12.	-7 204	6 620	7 408	8 145	10 573
Rahavarat 1.1.	7 877	-7 204	6 620	7 408	8 145

Jätehuollon rahoituslaskelman tunnuslukuja

	TP 2011	ENN 2012	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
Lainanhoitokate	1,4	1,1	1,0	1,2	0,7
Kassan riittävyys (pv)	-20	20	20	23	28

Jätehuollon keskeisiä taseen eriä

x 1 000 euroa

	TP 2011	ENN 2012	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
Pysyvät vastaavat (käyttöomaisuus)	207 934	210 053	218 831	223 784	217 239
Oma pääoma	29 257	29 204	30 194	30 999	31 784
Vieras pääoma (korollinen)	160 693	179 558	191 983	199 067	194 465
- josta lainat jäsenkunnilta	0	0	0	0	0
- josta lainat ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta	160 693	179 558	191 983	199 067	194 465
Omavaraisuusaste	16,9 %	14,6 %	13,0 %	12,3 %	12,8 %

5.3 Seutu- ja ympäristötieto

Seutu- ja ympäristötiedon tulosalue tuottaa luotettavaa ja ajantasaista seudullista tietoa hyvän kaupunkiympäristön edistämiseksi. Tehtäviä ovat ilmansuojelun seuranta-, tutkimus-, koulutus- ja valistus-tehtävät, kaupunkiseudun ilmastostrategiatyö sekä seudullisen tiedon tuottaminen, jalostaminen ja tietopalvelu.

5.3.1 Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet jaetaan perustoiminnan tavoitteisiin ja kehittämistavoitteisiin. Perustoiminnan tavoitteet kuvaavat HSY:n perustehtävässä onnistumista ja kehittämistavoitteet ovat toimialan TTS-kauden keskeisiä kehittämiskohteita.

Perustoiminnan tavoitteet

Tavoite	Seudullisten suunnittelua ja yhteistyötä palvelevien palkkatietojen ja tietotuotteiden tuottaminen ja ylläpito		
Mittari	Vuosisuunnitelma		
Mittarin kuvaus:	Toteutuma 2011*)	Tavoite 2012	Tavoite 2013
Vuosisuunnitelman mukaiset paikkatiedot ylläpidetty (SePe ja SeutuRuutu) ja tietotuotteet tuotettu (SeutuRAMAVA, SeutuCD, yritys- ja toimipaikka- sekä sukkulointitiedot, avoin data) sekä katsaukset ja asiantuntijaraportit julkaistu sekä seudullisen ilmastotyön ym. tarvitsema tietopohja tuotettu sovitusti.	95 %	100 %	100 %
Tavoite	Ilmastonmuutosta koskevien seudullisten tietojen tuottaminen		
Mittari	Vuosisuunnitelma		
Mittarin kuvaus:	Toteutuma 2011*)	Tavoite 2012	Tavoite 2013
Seudulliset khk-laskennat, ilmastoindikaattorit, ilmastotyön parhaat esimerkit, sopeutumistienpiteiden seuranta, Martti materiaali- ja virtojen tilinpito, Petra jätevertailu	100 %	100 %	100 %
*Ei vastaa täysin vuoden 2013 tavoitetta, koska vuosisuunnitelmien sisällössä on eroa			

Tavoite		Ilmanlaatu tiedot tuotettu niin, että vuosisuunnitelman määrälliset ja laadulliset tavoitteet toteutuvat sekä raportoitu ja saatettu reaaliaikaisesti saataville		
Mittari		Vuosisuunnitelma		
Mittarin kuvaus:		Toteutuma 2011*)	Tavoite 2012	Tavoite 2013
15 mittausasemaa, 56 mittausaika-arjoa, laatu ja ajallinen kattavuus täyttävät EU-vaatimukset, vuosiraportit (pk-seutu, Uusimaa, Åmmässuo, Lohja), viranomaistiedot hoidettu varautumissuunnitelman mukaisesti		100 %	100 %	100 %
*Ei vastaa täysin vuoden 2013 tavoitetta, koska vuosisuunnitelmien sisällössä on eroa				

Kehittämistavoitteet

Näkökulma		Yhteiskunnallinen vaikuttavuus		
Strateginen päämäärä		Toimia ympäristövastuullisena edelläkävijänä yhteistyössä seudun kuntien kanssa		
TTS-tavoite 2013-2015		Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
Ilmastonmuutoksen hillintä ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen edistäminen		Osallistutaan uusiin ilmastohankkeisiin. Toteutetaan sopeutumisstrategian toimenpiteet SYT:n osalta ja vakiinnutetaan sopeutumisstrategian seuranta. Käynnistetään HSY:n materiaaliläteen laatiminen.		
Toimiminen edelläkävijänä tietojen avaamisessa vapaa-ajan käyttöön (avoin data)		Selvitetään HSY:n tuottamista ja ylläpitämistä tiedoista vapaaseen käyttöön soveltuvat aineistot. Jatketaan tietojen avaamista vapaaseen käyttöön		
Ilmanlaadun ja ilmastotietojen huomioon ottamisen edistäminen kaupunkisuunnittelussa		Kehitetään yhteistyötä ja järjestetään koulutusta kaupunkisuunnittelijoille		
Näkökulma		Talouden hallinta		
Strateginen päämäärä		Saavuttaa talouden tasapaino pitkäjäntelöllä taksapoltilla ja elinkaariajatteluun perustuvalle toiminnalle		
TTS-tavoite 2013-2015		Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
Ilmanlaadun seurannan rahoituspohjan varmistaminen sopimusperusteisen toiminnan osalta		Valmistellaan yhteistarkkailusuunnitelmat seudun energialaitosten ja Helsingin sataman kanssa. Uudistetaan Uudenmaan seurantasuunnitelma ja neuvotellaan tarvittavat sopimukset kuntien kanssa.		
Hankerahoituksen turvaaminen		Haetaan aktiivisesti hankerahoitusta SYT:n toimintaan liittyville yhteistyöhankkeille		
Näkökulma		Prosessit ja rakenteet		
Strateginen päämäärä		Vahvistaa synergisiä prosesseja ja aikaansaada tehokkuushyötyjä		
TTS-tavoite 2013-2015		Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
Ilmanlaadun tiedonkeruu ja -hallintajärjestelmän uudistaminen		Testataan vaihtoehtoiset järjestelmät ja hankitaan uusi järjestelmä		

5.3.2 Toiminta

Ilmanlaadun seuranta ja ilmanlaadusta tiedottaminen

Pääkaupunkiseudun ilmanlaadun seuranta jatkuu kahdeksalla pysyvällä ja kolmella siirrettävällä mittaustasemalla. Mittausasemien sijoituspaikat valitaan siten, että ne edustavat seudun eri ympäristöjä. Mittausasemat tuottavat seurantatietoa tärkeimpien kaupunki-ilman epäpuhtauksien kuten erikokoisten hiukkasten, typenoksidien, otsonin, hiilimonoksidin, rikkidioksidin, bentseenin, polyaromaattisten hiilivetyjen sekä eräiden hiukkasten lukumääräpitoisuuksien kokojakaumasta. Lisäksi typpidioksidipitoisuuksia kartoitetaan passiivikeräinmenetelmällä ja ilmanlaatua arvioidaan leviämislaskelmien avulla. Laskelmien ja mittausten tueksi ylläpidetään säähavaintoasemaa.

HSY:n mittausverkolla seurataan myös energiatuotannon ja satamatoimintojen päästöjen vaikutusta ilmanlaatuun energiatuotantolaitosten ja Helsingin sataman yhteistarkkailusuunnitelmien 2009 - 2013 mukaisesti. Ilmanlaadun yhteistarkkailuun on liittynyt mukaan Finavia vuoden 2012 alusta lähtien. HSY huolehtii Uudenmaan ilmanlaadun seurannasta alueen kuntien ja Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa tehtyjen sopimusten mukaisesti. Vuonna 2013 neuvotellaan pääkaupunkiseudun yhteistarkkailun ja Uudenmaan ilmanlaadun seurannan jatkamisesta nykyisten sopimuskausien jälkeen.

HSY:n Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen alueella jatkuvat pelkistyneiden rikkiyhdisteiden, hengittävien hiukkasten ja pienhiukkasten pitoisuusmittaukset kahdella mittausasemalla, säätilaa kuvaavien muuttujien mittaukset ja metaanipitoisuuksien kartoitus.

Ilmanlaadun mittaustulokset julkaistaan reaaliaikaisesti asukkaiden, viranomaisten ja tiedostusvälineiden saataville HSY:n verkkosivuilla ja ilmanlaatuportaalissa sekä näyttötauluilla eri puolilla pääkaupunkiseutua. Ilmanlaadusta tiedotetaan päivittäin mediassa. Korkeiden pitoisuuksien episoditilanteiden aikana tiedotusta ilmanlaadusta on valmiutta tehostaa. Viestintää ja reaaliaikaista ilmanlaatatiedotusta kehitetään palvelemaan entistä paremmin kansalaisia. Ilmanlaatatutietoa julkaistaan seudulla ilmestyvissä lehdissä ja mittaustuloksista laaditaan neljännesvuosikatsaukset ja vuosiraportit.

Toimintamallit ja menetelmät ilmansaasteiden haittojen vähentämiseksi

HSY osallistuu useisiin tutkimushankkeisiin, joissa selvitetään mm. eri tekijöiden vaikutuksia ilmanlaatuun, ilmansaasteille altistumisen haittavaikutuksia ja ilmanlaadun parantamiseen tähtääviä menetelmiä. Jäsenkuntien kaupunkisuunnittelun käyttöön tuotetaan ilmanlaadusta tietoaineistoa ja kehitetään verkkopohjaisia työkaluja. HSY järjestää kaupunkisuunnittelijoille koulutusta ilmanlaadun huomioon ottamiseksi suunnittelussa.

Pääkaupunkiseudun ilmastotyö

Seudun ilmastostrategian toteuttamisen ja ilmastotyön seuranta jatkuu. Seurantaan kuuluu seudun kasvihuonekaasupäästölaskennat ja niiden täydentäminen välillisillä päästöillä sekä laskentamenetelmien kehittäminen. Seudun kehitystä kuvaavia ilmastoidikaattoreita täydennetään ja ne julkaistaan vuonna 2013. Raportointia seudun ilmastotyön parhaista esimerkeistä jatketaan kahdesti vuodessa. HSY osallistuu aktiivisesti seudun yhteisiin ilmastohankkeisiin, jotka välittävät tutkimustietoa suunnittelun tueksi ja vievät eteenpäin strategiassa sovittuja toimintalinjoja.

HSY toteuttaa omalta osaltaan pääkaupunkiseudun ilmastomuutoksen sopeutumisstrategiaa viemällä eteenpäin HSY:n toteuttamisohjelman toimenpiteitä. HSY:ssä valmistellaan ja osallistutaan uusiin hankkeisiin, joiden avulla strategian linjauksia viedään käytäntöön. Suunnitelmakaudella käynnistyy seudun sopeutumistoimien seuranta ja tiedonvälittäminen parhaista käytännöistä.

Ilmastotyöhön liittyy oleellisesti tiedottaminen. HSY tiedottaa ilmastoasioista HSY:n vuosittaisessa ilmastoseminaarissa ja jakamalla vuorovuosin Helsingin seudun ilmastopalkinnon ja Vuoden Petraaja -palkinnon. Ilmastotyötä esitellään HSY:n tiedotuksessa, tapahtumissa ja seminaareissa. HSY jatkaa aktiivista Ilmastoinfo-yhteistyötä ja järjestää koulutuksia seudun ekotukihenkilöille yhteistyössä kaupunkien kanssa. Seutuyhteistyötä ilmastoasioissa syvennetään Uudenmaan ELY-keskuksen ja Uudenmaan liiton kanssa. Kaupunkien maankäytön suunnitelmista lausutaan ilmastomuutoksen hillinnän ja sopeutumisen näkökulmasta.

Pääkaupunkiseudun materiaalivirtojen seuranta jatkuu. Turun ja Lahden seutujen kanssa jatkuu yhteistyö Majakka-hankkeen puitteissa (vuosina 2011-2013), jossa ylläpidetään Petra-jätevertailua ja koordinoidaan yhteistilastointia.

Seudullinen paikkatietopalvelu

Seudullisessa perusrekisterissä (SePe) ylläpidetään pääkaupunkiseudun ajantasaisia ja yhtenäisiä rekisteri- ja paikkatietoja. Vuonna 2012 laaditun selvityksen mukaan SePen tietopohjaa hyödynnetään laajasti eri toimialoilla suunnittelu- ja tutkimustyössä tai operatiivisessa käytössä pääkaupunkiseudun kunnissa ja kuntayhtymissä. HSY:ssä SePen tietoja käytetään taustatietoina esimerkiksi pääkaupunkiseudun ilmastotyöhön liittyvissä hankkeissa, ilmanlaadun seurannan altistumlaskelmissa ja leviämismalleissa, asunto- ja yritysraportoinnissa, toimintaympäristökuvauksissa, jätehuoltojärjestelmässä ja jätehuollon asiakaspalvelussa sekä vesihuollossa vedenjakelun keskeytysten vaikutusten arvioinnissa.

Vuonna 2013 viimeisteillään EUREF-FIN koordinaatistojärjestelmään siirtyminen, niin että se kattaa kaikki Seudullisen perusrekisterin ja seudullisten tietotuotteiden sisältämät aineistot. Suunnitelmakaudella pyritään laajentamaan seudullisen perusrekisterin tietopohjan hyödyntämistä muiden seudullisten järjestelmien käyttöön mm. pilotoimalla rajapintatekniikoiden käyttöönottoa. SePe:n aineiston pohjalta lasketaan rakennusmaavarantoja kuvaavat SeutuRamava-tiedot. Rakennusmaavarantojen yksikkökohtaista laskentaa kehitetään yhteistyössä seudun kuntien kanssa. SeutuRamava-tietoja hyödynnetään mm. maankäytön-, asumisen ja liikenteen aiesopimuksen seurannassa. Keskeiset suunnittelua palvelevat paikkatiedot julkaistaan vuosittain SeutuCD -tietokokoelmana, joka palvelee paikkatietohjelmiston käyttäjiä mahdollistaen tietojen monipuolisen analysoinnin. SeutuCD-tietojen jakelutapaa kehitetään latauspalveluksi. Toimintakaudella jatkuu tietojen avaaminen suuremmalle yleisölle ja jalostaminen entistä käyttäjäystävällisemmiksi ja uusien tuotteiden ja palveluiden kehittäminen. Tietojen avaamisessa tehdään yhteistyötä Helsinki Region Infoshare (HRI) hankkeen kanssa ja linkitetään avatut tiedot HRI-verkkopalvelusivustolle. Avatun tiedon jalostamisessa jatketaan yhteistyössä mm. Helsingin yliopiston kanssa. Seudullisten paikkatietojen käyttöä edistetään järjestämällä kohdennettuja esittely- ja koulutustilaisuuksia eri käyttäjäryhmille ja järjestämällä vuosittainen HSY Paikkatietoseminaari.

Paikkatieto ja tietopalveluyhteistyö

HSY:n ja HSL:n paikkatietoyhteistyö jatkuu laaditun kehittämissuunnitelman mukaisesti. Pääkaupunki-seudun rekisteriyhteistyöryhmä ja sen valmisteluryhmät huolehtivat seudullisen perusrekisterin yhteistyösopimuksen mukaisista tehtävistä. Helsingin seudun asuntotoimikunnan ja tonttitoimikunnan toiminta jatkuu. HSY osallistuu Helsingin Tietokeskuksen aluesarjat -tietojärjestelmän ja -verkkopalvelun sekä Helsingin seudun suunnat -verkkopalvelun ja ajankohtaisjulkaisun toimittamiseen. HSY edistää Helsingin seudun yhteistyötä ja suunnittelua palvelevan yhtenäisen paikkatietopohjan kokoamista yhteistyössä KUUMA-kuntien, Uudenmaan liiton ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Seudun kehityksen seuranta palveleva tietopalvelu ja tutkimus

Asunto- ja tonttimarkkinoiden seuranta ja arviointia palvelevien tietoaineistojen ylläpito ja kehittäminen jatkuvat yhteistyössä kuntien kanssa. Helsingin seudun asuntoraportti julkaistaan joka toinen vuosi, seuraavan kerran vuonna 2014. Valtion lainoittamassa asuntotuotannossa sovellettavista tonttien enimmäishinnoista valmistellaan vuosittainen ehdotus Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA:lle.

HSY ylläpitää Helsingin seudun yritystoimintaa kuvaavaa toimipaikkakohtaista paikkatietoaineistoa ja niistä kootaan vuosittainen katsaus. Pääkaupunkiseudun ja sitä ympäröivän työssäkäyntialueen väestö-, työpaikka- ja sukkulointikehitystä seurataan ja raportoidaan toimintaympäristökatsauksina. Seudun työmatkaliikennettä kuvaavat sukkulointitiedot julkaistaan karttoina ja katsauksina. HSY tuottaa osaltaan tietopohjan seudulliseen toimintaympäristöraportointiin yhteistyössä pääkaupunkiseudun kuntien kanssa. Lisäksi HSY osallistuu Yhdyskuntarakenteen vyöhykkeet maankäytön ja liikenteen suunnittelumenetelmänä -tutkimushankkeeseen (Urban Zone, UZ2), joka tukee MAL –seurannan tietopohjan valmistelua ja yhdyskuntarakenteen kehityksen arvioimista.

Maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittamisen edistäminen, MAL-aiesopimuksen seuranta

HSY edistää Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittamista. HSY on ollut mukana valmistelemassa valtion ja kuntien välisen Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) aiesopimuksen seurannan tietopohjaa ja se otetaan käyttöön vaiheittain yhteistyössä HSL:n, Uudenmaan liiton, kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa. HSY vastaa osaltaan MAL-aiesopimuksen seurantatiedon tuottamisesta ja kokoamisesta sopimuskaudella 2012 - 2015.

Ympäristövastuullinen toiminta jatkuu

Seutu- ja ympäristötiedon tulosalue tekee osan HSY:n ympäristövastuullisesta toiminnasta sekä energiatase- ja kasvihuonekaasupäästöjen laskentaa. Vuonna 2013 selvitetään mahdollisuuksista täydentää HSY:n kasvihuonekaasupäästölaskentaa investointien, hankintojen ja työmatkojen aiheuttamilla päästöillä. Suunnitelmakaudella toteutetaan esiselvitys HSY:n materiaalitaseen laskemisesta. Samalla selvitetään myös mahdollisuudet perustaa yksityisen ja julkisen sektorin kanssa vesi- ja materiaalitaidouden alueellinen innovaatiokeskittymä.

HSY:n Green Office -toimintaa jatkuu ja sitä laajennetaan uusiin toimipisteisiin. HSY:n ekotukihenkilökoulutus jatkuu. Green Officeen liittyvä HSY:n ympäristöohjelma päivitetään vuosittain. HSY:n ympäristövastuureportointi alkaa täysimittaisena vuonna 2013.

5.3.3 Talous

Seutu- ja ympäristötiedon tuloslaskelma

x 1 000 euroa (sisäiset erät mukana)	Muutettu			TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
	TP 2011	TA 2012	ENN 2012			
TOIMINTATULOT	4 064	4 168	4 168	4 135	4 058	4 058
Myyntituotot	414	405	405	405	405	405
Kuntaosuudet	3 571	3 370	3 370	3 525	3 468	3 468
Muut tuotot	79	393	393	205	185	185
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0
TOIMINTAMENOT	-3 890	-4 118	-4 118	-4 059	-3 991	-3 991
Henkilöstömenot	-2 153	-2 128	-2 128	-2 060	-2 065	-2 065
Palvelujen ostot	-1 487	-1 727	-1 727	-1 743	-1 675	-1 675
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-136	-144	-144	-134	-131	-131
Pakollisten varausten muutos	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-114	-120	-120	-122	-120	-120
TOIMINTAKATE	174	50	50	76	67	67
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	173	50	50	76	67	67
POISTOT	-212	-250	-250	-210	-200	-200
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-39	-200	-200	-134	-133	-133
VARAUSTEN MUUTOKSET	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-39	-200	-200	-134	-133	-133

*Suunnitelmakausilla 2013-2015 kuntien maksuosuuksia pienennetään siten, että suunnitelmavuosien alijäämää katetaan aiemmin kertyneellä ylijäämällä. Suunnitelmakausien jälkeen, kun aiemmat ylijäämät on käytetty, maksuosuudet palautuvat takaisin normaalille tasolle.

Jäsenkuntien maksuosuudet 2013-2015

Kuntayhtymän perustamissopimuksen mukaisesti HSY perii jäsenkunniltaan maksuosuudet muista kuin vesihuollon tai jätehuollon tehtävistä. Maksuosuudet jaetaan jäsenkuntien virallisen asukasluvun suhteessa siten, ettei yhden kunnan maksuosuus voi olla yli 50 % ja se on vähintään 1 %.

	Asukasmäärä	Asukasmäärien				
x 1 000 euroa	31.12.2011	suhde, %	Maksuosuus-%	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
Helsinki	595 554	56,2 %	50,0 %	1 763	1 734	1 734
Espoo	252 459	23,8 %	27,2 %	957	942	942
Vantaa	203 013	19,2 %	21,8 %	770	757	757
Kauniainen	8 791	0,8 %	1,0 %	35	35	35
	1 059 817	100,0 %	100,0 %	3 525	3 468	3 468

Seutu- ja ympäristötiedon investoinnit

Seutu- ja ympäristötiedon investoinnit liittyvät ilmanlaadun mittausverkon ylläpitämiseen ja kehittämiseen sekä yhtenäisen paikkatietopohjan kokoamiseen yhteistyössä mm. KUUMA-kuntien ja Uudenmaan liiton kanssa.

x 1 000 euroa	Muutettu			TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
	TP 2011	TA 2012	ENN 2012			
Seutu- ja ympäristötiedon investoinnit yhteensä	276	240	240	190	200	200

5.4 Tukipalvelut

Tukipalvelut-tulosalue aloitti toimintansa 1.5.2012. Tukipalvelut muodostuvat materiaali- ja palvelu- ja tietohallintopalveluista ja kiinteistö- ja ajoneuvopalveluista. Tukipalvelut tuottavat keskitetyt palvelut taloudellisesti ja tehokkaasti.

5.4.1 Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet jaetaan perustoiminnan tavoitteisiin ja kehittämistavoitteisiin. Perustoiminnan tavoitteet kuvaavat HSY:n perustehtävässä onnistumista ja kehittämistavoitteet ovat toimialan TTS-kauden keskeisiä kehittämiskohteita.

Perustoiminnan tavoitteet

Tavoite	Tietohallinnon palvelutason (help desk) seuranta ja ylläpito		
Mittari	Palvelupyynnön läpimenoaika		
Mittarin kuvaus:	Toteutuma 2011	Tavoite 2012	Tavoite 2013
Palvelupyynnön läpimenoajalla tarkoitetaan palvelupyynnön vastaanottamisesta palvelun toimittamiseen kuluva aikaa	-	-	

Tavoite	Kiinteistöpalvelujen palvelutason seuranta		
Mittari	Palvelupyynnön läpimenoaika		
Mittarin kuvaus:	Toteutuma 2011	Tavoite 2012	Tavoite 2013
Palvelupyynnön läpimenoajalla tarkoitetaan palvelupyynnön vastaanottamisesta palvelun toimittamiseen kuluva-aikaa	-	-	
Tavoite	Hankintojen volyymietujen saavuttaminen hankintoja keskittämällä		
Mittari	Aktiivisten toimittajien lukumäärä		
Mittarin kuvaus:	Toteutuma 2011	Tavoite 2012	Tavoite 2013
	-	-	

Kehittämistavoitteet

Näkökulma	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus		
Strateginen päämäärä	Toimia ympäristövastuullisena edelläkävijänä yhteistyössä seudun kuntien kanssa		
TTS-tavoite 2013-2015	Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
Energiatehokkuuden huomioiminen kaikissa hankinnoissa	Valmistellaan julkisten hankintojen energiatehokkuusohjeiden huomioimista osana HSY:n hankintaohjeistusta		
Näkökulma	Asiakasvaikuttavuus		
Strateginen päämäärä	Edistää sähköisiä palveluja ja yhden luukun periaatetta		
TTS-tavoite 2013-2015	Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
Sähköisten asiointiratkaisujen tietotekninen tukeminen	Tehdään sähköisiin asiointiratkaisuihin liittyvät tietotekniset toimenpiteet aikataulun mukaisesti		
Näkökulma	Talouden hallinta		
Strateginen päämäärä	Saavuttaa talouden tasapaino pitkäjänteisellä taksapolitiikalla ja elinkaariajatteluun perustuvalla toiminnalla		
TTS-tavoite 2013-2015	Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
Tukipalvelujen kustannusten kohdistaminen aiheuttamisperiaatteen mukaisesti	Täsmennetään kustannusten kohdistamista suoriteperusteisesti ja otetaan malli käyttöön		
Näkökulma	Prosessit ja rakenteet		
Strateginen päämäärä	Vahvistaa synergisiä prosesseja ja aikaansaada tehokkuushyötyjä		
TTS-tavoite 2013-2015	Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
Tukipalvelujen keskittämisen synergiahyötyjen saavuttaminen	Tukipalvelujen resurssien kartoittaminen ja suunnitelman laatiminen henkilöstön määrän vähentämiseksi.		

5.4.2 Toiminta

Hankintatoimen kehittäminen jatkuu edelleen suunnitelmakaudella. HSY:n toiminnassa hankinnoilla on merkittävä osuus kuntayhtymän kulurakenteessa. Investoinneissa ja materiaali- ja palveluhankinnois-

sa saavutetaan huomattavaa kustannustehokuutta kehittämällä yhteisiä hankintaprosesseja ja –järjestelmiä. Tavoitteena on toimittajamäärän vähentyminen rutiinihankinnoissa ja pyrkimys kumpanuussuhteen syntymiseen merkittävässä ja strategisesti tärkeissä hankinnoissa. Vastuullisena toimijana HSY:ssä hankintaprosessiin kuuluvat ympäristövastuullisuuteen ja elinkaariajatteluun liittyvät näkökohdat.

Suunnitelmakaudella hankintaprosessiin kohdistuu optimointi- ja tehokkuustavoitteita. Näihin tavoitteisiin pyritään luomalla uusi hankintojen toimintamalli. Tukipalvelujen keskitetyn hankintatoimen toimenpiteinä on suunnitelmakaudella ottaa käyttöön yhdenmukaiset hankintaprosessit ja sopimusmallit sekä edesauttaa innovatiivisten hankintojen syntymistä.

Tietohallintoa ja –järjestelmiä kehittämällä parannetaan tuottavuutta

ICT Master Plan sisältää HSY:n tietohallinnon toimintaa koskevan lyhyen ja pitkän aikavälin kehittämisen suunnitelman. Suunnitelman kattaa tietohallinnon johtamisen, organisoinnin, toimintamallit, ratkaisut ja toiminnan kustannukset. Suunnitelmakaudella tietohallinnon kehittäminen jatkuu Master Planin mukaisin toimenpitein siten, että HSY:n yleinen toiminta ja ICT-toimintojen tuottavuus paranee.

Suunnitelmakaudella ICT tukee osaltaan strategisten hankkeiden toteuttamista osallistumalla ohjelmisto- ja tietoverkkopalvelujen tuottamiseen kuten esimerkiksi sähköisiin asiointiratkaisuihin ja henkilöstön sähköisiin palveluratkaisuihin liittyvissä kehityshankkeissa.

Toimitilojen tilaratkaisuilla pyritään synergiahyötyihin

HSY:n toimitiloissa Ilmalassa on ilmennyt korjaustarvetta. Siellä työskennellyt henkilöstö joudutaan siirtämään väliaikaisesti väistötiloihin tilojen saneeraustoimenpiteiden ajaksi. Vuoden 2012 kuluessa etsitään henkilöstölle tarvittavat vuokratilat kolmeksi vuodeksi Itä-Pasilasta tai sen lähialueelta. Tarve Ilmalan peruskorjaukselle mahdollistaa samalla nykyisten toimistokäyttöön tarkoitettujen toimitilojen käyttökelpoisuuden ja toimivuuden kriittisen tarkastelun. HSY tilasi konsulttiyhtiöltä toimitilaselvityksen keväällä 2011, jossa kartoitettiin vaihtoehtoja Ilmala 1:n ja 2:n käytölle ja toimistohenkilökunnan sijoittumiselle. Selvitys tuotti kuusi erilaista vaihtoehtoa toimitilajärjestelyihin. Yhteisten toimitilojen löytyminen koko HSY:n toimistohenkilökunnalle nähdään tuovan synergiahyötyjä ja helpottavan yhteistyötä toimialojen välillä. Tällä hetkellä HSY:n toimistohenkilökuntaa on sekä Ilmalassa että Itä-Pasilassa.

5.4.3 Talous

x 1 000 euroa (sisäiset erät mukana)

x 1 000 euroa (sisäiset erät mukana)	Muutettu			Lausuntopyyntö		
	TP 2011	TA 2012*)	ENN 2012	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
TOIMINTATULOT	6 332	6 332		9 497	9 323	9 154
Myyntituotot	6 183	6 183		9 275	9 097	8 928
Kuntaosuudet	0	0		0	0	0
Muut tuotot	148	148		222	226	226
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0		0	0	0
TOIMINTAMENOT	-5 765	-5 765		-8 821	-8 711	-8 602
Henkilöstömenot	-2 158	-2 158		-3 302	-3 302	-3 302
Palvelujen ostot	-1 931	-1 931		-2 955	-2 896	-2 838
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-553	-553		-847	-830	-813
Pakollisten varausten muutos	0	0		0	0	0
Muut toimintakulut	-1 122	-1 122		-1 717	-1 683	-1 649
TOIMINTAKATE	567	567		676	612	552
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	0	0		0	0	0
VUOSIKATE	567	567		676	612	552
POISTOT	-567	-567		-676	-612	-552
SATUNNAISET ERÄT	0	0		0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	0	0		0	0	0
VARAUSTEN MUUTOKSET	0	0		0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0		0	0	0

*) muutettu talousarvio 2012 laadittu 8 kuukaudelle (Tukipalvelut aloitti toimintansa 1.5.2012)

Tukipalvelujen investoinnit

x 1 000 euroa

	Muutettu					
x 1 000 euroa	TP 2011	TA 2012	ENN 2012	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
Tukipalvelujen investoinnit		530	530	795	795	795

5.5 Kuntayhtymän johto ja ohjaus- ja kehittäminen

Ohjaus ja kehittäminen –toiminnot vastaavat keskitetysti hoidetuista talous-, henkilöstö-, hallinto-, kehittämis- sekä viestintätehtävistä. Lisäksi toiminnot hoitavat HSY:n hallituksen, yhtymäkokouksen ja tarkastuslautakunnan kokousvalmistelun ja päätösten toimeenpanon. Yksiköt toimivat suoraan toimitusjohtajan alaisuudessa.

5.5.1 Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet jaetaan perustoiminnan tavoitteisiin ja kehittämistavoitteisiin. Perustoiminnan tavoitteet kuvaavat HSY:n perustehtävässä onnistumista ja kehittämistavoitteet ovat toimialan TTS-kauden keskeisiä kehittämiskohteita.

Kehittämistavoitteet

Näkökulma	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus		
Strateginen päämäärä	Toimla ympäristövastuullisena edelläkävijänä yhteistyössä seudun kuntien kanssa		
TTS-tavoite 2013-2015	Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
Siirtyminen sähköiseen asiointiin luottamushenkilöiden ja kuntien välisessä asiainnissa.	Sähköinen esityslista otetaan käyttöön		
Aktiivinen yhteistyö alueen kuntien ja kuntayhtymien viestinnän kanssa	Osallistutaan kuntien viestintätapaamisiin. Jatketaan ja syvennetään yhteistyötä asukkaille suunnattujen tiedotuskanavien käytössä.		
Näkökulma	Asiakasvaikuttavuus		
Strateginen päämäärä	Edistää sähköisiä palveluja ja yhden luukun periaatetta		
TTS-tavoite 2013-2015	Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
Asiakaslähtöiset verkkosivut. Sosiaalisen median käyttäminen suunnitelmallisesti	Kehitetään verkkosivuja edelleen asiakaslähtöisyyšnäkökulmasta: synkronoidaan toiminta mm. asiakaspalvelun tarpeiden mukaan, saatetaan suunnittelu loppuun ja aloitetaan toteutus. Hyödynnetään sosiaalista mediaa suunnitelman mukaisesti.		

Näkökulma Strateginen päämäärä		Talouden hallinta Saavuttaa talouden tasapaino pitkäjänteisellä taksapolitiikalla ja elinkaarialajitteluun perustuvalle toiminnalla	
TTS-tavoite 2013-2015	Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
Kehitetään kokonaisvaltaista päätöksentekoa, suunnittelua ja seurantaa palveleva talouden ja toiminnan seuranta- ja suunnittelujärjestelmä nykyisiä järjestelmiä hyväksi käyttäen ja laajentaen	Toteutuneiden investointiprojektien jälkiseuranta otetaan mukaan talouden kuukausiraportointiin		
	Selvitetään tarve ja mahdollisuudet johdon raportointisovellukselle. Toteutetaan selvityksen mukaisesti.		
	Otetaan käyttöön kuukausittainen talouden ennusteprosessi		
Näkökulma Strateginen päämäärä		Prosessit ja rakenteet Vahvistaa synergisiä prosesseja ja aikaansaada tehokkuushyötyjä	
TTS-tavoite 2013-2015	Toimenpiteet 2013	Mittari/arviointikriteeri	Tavoite 2013
Automaattisesti (ilman kierrättämistä) käsiteltävien ostolaskujen osuuden kasvattaminen 50%:iin	Otetaan käyttöön toistuvaisuuritusten, sopimukseen perustuvien laskujen automaattinen hyväksyntä		
Taloushallinnon järjestelmien järkevä integraatio oheisjärjestelmien kanssa uusien järjestelmien täysimääräisesti hyödyntäen.	Järkeistetään ja yksinkertaistetaan ostolaskujen käsittely taloushallinnon järjestelmissä		
	Selvitetään mahdollisuudet varastokirjanpidon suorittamiseen uudessa kirjanpitojärjestelmässä		
	Henkilöstön määrällinen suunnittelu ja euromääräinen budjetointi suoritetaan talouden suunnittelujärjestelmässä		
Projektihallinnan kehittäminen projektien koordinoimisen ja toteuttamisen tehostamiseksi	Otetaan käyttöön yhtenäiset toimintamallit projektien käynnistämisessä ja seurannassa		
Systemaattisen riskienhallinnan prosessin kytkeminen osaksi johtamista sekä toiminnan suunnittelua ja raportointia	Käynnistetään riskienhallinnan toimenpideohjelma.		

5.5.2 Toiminta

Strategian tarkistaminen käynnistetään vuonna 2013 toimintaympäristön muutosanalyysillä. Työssä otetaan huomioon mm. metropoliratkaisu, muuttunut lainsäädäntö ja tekniikan kehitys sekä asiakkaiden ja sidosryhmien odotukset. Työssä tarkastellaan myös HSY:n roolia ja tehtäviä suhteessa valtion ja kuntien toimijoihin, koska myös nämä rajapinnat muuttuvat toimintaympäristön muuttuessa.

Toiminnan kehittäminen jatkuu

Hallinnon ja tukipalveluiden tehtävät järjestettiin uudelleen erottaen HSY:n johtaminen ja kehittäminen tukipalvelujen tuottamisesta. Ohjaus ja kehittäminen –toiminnot aloitti toimintansa 1.5.2012. HSY:n toiminnan ja toimintaprosessien kehittämistyö jatkuu suunnitelmakausilla. Kuntayhtymän kehittämis- ja tutkimushankkeet kootaan yhtenäiseksi projektisalkuksi, joka parantaa hankkeiden johtamista ja hallinnointia. Ensimmäinen vaihe on yhtenäisten toimintamallien luominen ja käyttöön ottaminen projektien käynnistämisessä ja seurannassa. Kuntayhtymän riskienhallinnan koordinointi kuuluu kehittämisyksikölle. Systemaattinen riskienhallinta integroidaan osaksi johtamista ja päivittäistä toimintaa. Riskienkartoitus ja sen perusteella laadittava toimenpideohjelma tehdään tänä vuonna, jonka jälkeen käynnistetään vuonna 2013 riskienhallinnan toimenpideohjelma.

HSY:n yhteisen sertifioidun toimintajärjestelmän rakentaminen jatkuu suunnitelmakaudella. Toimintajärjestelmän rakentamisesta vastaa ohjaus ja kehittämistoimintojen kehittämissyksikkö. Toimintajärjestelmä on johtamisjärjestelmä, joka kuvaa HSY:n tavan toimia pitäen sisällään kaikki organisaation toiminnan osa-alueet. Toimintajärjestelmä täyttää kansainväliset laatu-, ympäristö- sekä työterveys- ja työturvallisuusstandardien sertifiointivaatimukset. Toimintajärjestelmässä käytettävät standardit ovat laadunhallinnassa ISO 9001, ympäristöasioissa ISO 14001 ja työterveys- ja työturvallisuusasioissa OHSAS 18001. Toimintajärjestelmä hyödyttää HSY:n toimintaa mm. luomalla selkeät yhtenäiset toimintamallit, jotka tukevat HSY:n strategian toteuttamista ja johtamista, tehostamalla käytännön toimintaa ja toiminnan tehokkuuden arviointia sekä muodostamalla yhden tietokannan, jonne tiedot tallentuvat. Hankkeen toteutusvaihe käynnistyi tammikuussa 2012.

Pari vuotta kestänyt taloushallinnon tietojärjestelmien ja toimintaprosessien uudistus saatiin tänä vuonna päätökseen. Nykyaikaisen talouden ja toiminnan seuranta- ja suunnittelujärjestelmän avulla kehitetään kokonaisvaltaista päätöksentekoa ja tehostetaan toimintaprosesseja. Suunnitelmakausina kehittäminen jatkuu nykyisten suunnittelu- ja seurantajärjestelmien toimintoja laajentaen.

Suunnitelmakaudella panostetaan henkilöstöprosessien uudistamiseen ja sähköistämiseen. HSY:n aloittaessa toimintansa kaksi vuotta sitten henkilöstöhallintoon otettiin käyttöön olemassa olevia tietojärjestelmiä, jotka nyt ovat tulleet tiensä päähän. HR-prosessien uudistamisella ja modernisoinnilla saavutetaan kustannustehokas henkilöstöasioiden hallinnointi.

Viestintä tukee johtamista ja yhteisökuva

Ohjaus ja kehittäminen –toimintoihin kuuluva viestintäpalvelut on merkittävässä roolissa tukiessaan HSY:n strategisia päämääriä, johtamista ja yhteisen organisaatiokulttuurin rakentamista. Organisaatiotasoisesti koordinoitulla viestinnällä tiedotetaan kuntayhtymän palveluista, toiminnasta ja ympäristövastuullisesta toiminnasta. Eräs viestinnän tärkeimmistä suunnitelmakauden tehtävistä on HSY:n tunnettavuuden ja yhteisökuvan sekä työnantajakuvaan kehittämiseen liittyvät toimenpiteet. Nykyaikaiseen viestintään kuuluu sosiaalisen median hyödyntäminen. Sosiaalisessa mediassa näkymisestä on

laadittu suunnitelma, jota suunnitelmakaudella ryhdytään toteuttamaan. Kuntayhtymä tulee panostamaan ja kehittämään verkkosivujaan asiakaslähtöisyyden näkökulmasta. Viestinnän toimintaprosesseja kehitetään selkeämmiksi määrittelemällä ja kuvaamalla prosessit.

5.5.3 Talous

x 1 000 euroa (sisäiset erät mukana)	Muutettu			Lausuntopyyntö		
	TP 2011*)	TA 2012**)	ENN 2012*)	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
TOIMINTATULOT	8 481	7 107	7 107	5 411	5 373	5 333
Myyntituotot	7 976	7 020	7 020	5 390	5 352	5 312
Kuntaosuudet	0	0	0	0	0	0
Muut tuotot	504	88	88	21	21	21
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0
TOIMINTAMENOT	-7 725	-6 650	-6 650	-4 901	-4 864	-4 824
Henkilöstömenot	-4 047	-3 515	-3 515	-2 861	-2 861	-2 861
Palvelujen ostot	-2 924	-2 677	-2 677	-1 833	-1 800	-1 764
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-273	-200	-200	-145	-142	-139
Pakollisten varausten muutos	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-481	-258	-258	-62	-61	-60
TOIMINTAKATE	756	457	457	510	509	509
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	418	-12	-12	-10	-9	-9
VUOSIKATE	1 174	445	445	500	500	500
POISTOT	-950	-513	-513	-500	-500	-500
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	225	-68	-68	0	0	0
VARAUSTEN MUUTOKSET	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	225	-68	-68	0	0	0

*) sisältää kuntayhtymän johdon, hallintopalvelukeskuksen ja matriisit **) sisältää kuntayhtymän johdon 1.1.-31.12.12, hallintopalvelukeskuksen 1.1.-30.4.12 sekä ohjauksen ja kehittämisen yksiköt 1.5.-31.12.12.

Kuntayhtymän johdon ja ohjauksen ja kehittämisen investoinnit

x 1 000 euroa	Muutettu			TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
	TP 2011	TA 2012	ENN 2012			
Investoinnit yhteensä	1 042	1 680	1 680	504	80	80

5.6 Matriisitoiminnot

5.6.1 Asiakaspalvelumatriisi

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet jaetaan perustoiminnan tavoitteisiin ja kehittämistavoitteisiin. Perustoiminnan tavoitteet kuvaavat HSY:n perustehtävässä onnistumista ja kehittämistavoitteet ovat toimialan TTS-kauden keskeisiä kehittämiskohteita.

Kehittämistavoitteet

Näkökulma Strateginen päämäärä	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus Toimia ympäristövastuullisena edelläkävijänä yhteistyössä seudun kuntien kanssa		
TTS-tavoite 2013-2015	Toimenpiteet 2013	Mittari/arvointikriteeri	Tavoite 2013
HSY:n asiakkaiden sähköisten palvelujen käytön vuosittainen lisääntyminen	Lisätään HSY:n keskitetyssä asiakaspalvelussa asiakkaiden neuvontaa sähköisten asiointipalvelujen käyttämiseen		
E-laskun käyttäjämäärät kasvavat vuosittain	Toteutetaan HSY-tasoinen E-laskukampanja		
Näkökulma Strateginen päämäärä	Asiakasvaikuttavuus Edistää sähköisiä palveluja ja yhden luukun periaatetta		
TTS-tavoite 2013-2015	Toimenpiteet 2013	Mittari/arvointikriteeri	Tavoite 2013
Monitoimialaisen asiantuntevan asiakaspalvelun tarjoaminen HSY:ssä yhdeltä luukulta	Laaditaan suunnitelma "osaamisen jakamisesta" yli toimialarajojen sekä HSY:n keskitetyn yhteisen asiakaspalvelun jatkuvasta perehdytyksestä		

Kohti yhtenäistä asiakaspalvelua

Asiakaspalvelumatriisin tavoitteena on kehittää HSY:lle yhtenäinen asiakaspalvelu, toimintakulttuuri ja kustannustehokas asiakaspalvelujärjestelmä yhteistyössä toimialojen ja tulosalueiden kanssa. Tavoitteena on toimintatapojen kehittäminen siten, että tuotettu palvelu olisi mahdollisimman yhdenmukaista, tasalaatuaista ja joustavaa, mikä tukee toimialojen palvelujen tuottamista. Matriisiin kuuluvat yhteisesti kehitettävät tehtäväkokonaisuudet ovat asiakkuudenhallinta, laskutus, myyntireskontra ja perintä, asiakaspalautteiden ja -kyselyiden hallinta ja yhteisen HSY-tasoinen asiakaspalvelun organisointi.

HSY:n yhteisen asiakaspalvelutoiminnon tavoitteena on luoda HSY:lle kaikkia toimialoja palveleva asiakaspalveluorganisaatio, jossa tuotetaan asiakkaille yleisluontoista asiakaspalvelua ja -neuvontaa ja koordinoidaan HSY:n palautteiden hallintaa. HSY:n asiakaspalveluissa hoidetaan HSY:n puhelinvaihteen toiminnot sekä asiakaspalvelun nopeasti ja helposti ratkaistavat tehtävät. Tarvittaessa se

huolehtii vaativimmissa asiakaspalvelutilanteissa asioiden siirrosta toimialojen asiantuntijoiden hoidettavaksi. HSY:n yhteisen asiakaspalveluorganisaation suunnittelu on alkanut vuonna 2012 ja tavoitteena on, että toiminta alkaa suunnittelukauden alussa vuonna 2013. Lisäksi suunnittelukaudella asiakaspalvelumatriisin toiminnassa painottuvat eri tehtäväkokonaisuuksien tietojärjestelmähankkeiden kilpailutukseen ja valittujen järjestelmien käyttöönottoprojektien läpivienti.

Tuloslaskelma

x 1 000 euroa (sisäiset erät mukana)	Muutettu					
	TP 2011	TA 2012	ENN 2012	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
TOIMINTATULOT		329	329	1 663	1 513	1 513
Myyntituotot				1 663	1 513	1 513
Kuntaosuudet						
Muut tuotot		329	329			
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0
TOIMINTAMENOT		-3 845	-3 845	-5 159	-4 980	-4 980
Henkilöstömenot		-2 451	-2 451	-3 180	-3 180	-3 180
Palvelujen ostot		-1 319	-1 319	-1 903	-1 725	-1 725
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-31	-31	-32	-31	-31
Pakollisten varausten muutos		0	0	0	0	0
Muut toimintakulut		-44	-44	-44	-44	-44
TOIMINTAKATE		-3 516	-3 516	-3 496	-3 467	-3 467
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE		-3 516	-3 516	-3 496	-3 467	-3 467
POISTOT		-50	-50	-100	-100	-100
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS		-3 566	-3 566	-3 596	-3 567	-3 567
VARAUSTEN MUUTOKSET	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-3 566	-3 566	-3 596	-3 567	-3 567

Investoinnit

x 1 000 euroa	Muutettu					
	TP 2011	TA 2012	ENN 2012	TAE 2013	TSE 2014	TSE 2015
ASPAn investoinnit yhteensä	53	1 000	1 000	1 000	500	500

5.6.2 Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiomatriisi

Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiomatriisi tukee ympäristövastuullista yhteistyötä

Vuoden 2012 alusta Tutkimus- ja kehitysmatriisi laajentui Tutkimus-, kehittämisen- ja innovaatiomatriisiksi (T&K&I-matriisi), jonka perustehtävä on tukea HSY:n visiota toimia ympäristövastuullisesti yhteistyössä seudun kuntien kanssa. Esiselvityksen jälkeen on tarkoitus miettiä mahdollisuutta rakentaa HSY:lle oma innovaatiostrategia. Innovaatiotoimintaa pyritään juurruttamaan käytännön tasolla luomalla yksityisen ja julkisen sektorin kanssa vesi- ja materiaalitalouden alueellinen innovaatiokeskittymä.

Tutkimus- ja kehittämishankkeet painottuvat erityisesti energia- ja materiaalitehokkuuteen, uusiutuvan energian tuotannon edistämiseen sekä ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen. Innovaatioiden sisällyttämisellä matriisin toimintaan pyritään lisäämään tutkimus- ja kehitystoiminnan vaikuttavuutta. HSY osallistuu ulkopuolista rahoitusta saaviin T&K&I-hankkeisiin yhdessä seudun kuntien ja muiden toimijoiden kanssa vahvistaen siten seudullisia yhteistyöverkostoja. T&K&I-matriisin toiminta keskittyy tuotannollisten toimintojen tutkimus- ja kehitystyön koordinointiin HSY:ssä.

Suunnitelmakaudella T&K&I –matriisin tavoitteena on vähentää HSY:n oman toiminnan ympäristökuormitusta ja energiankäyttöä. Ohjelmakaudella energiataseen ja kasvihuonekaasupäästöjen seurantaa kehitetään entistä kattavammaksi. HSY:n suorien päästöjen lisäksi lasketaan ulkoistettujen toimintojen päästöt ja selvitetään, onko laskentaa mahdollista ulottaa myös työmatkojen, investointien ja hankintojen ilmastovaikutuksiin. Raportoinnin energiaosio tukee kuntien ja kuntayhtymien energiatehokkuussopimuksessa vaadittavaa seurantaa. Lisäksi tavoitteena on HSY:n energiatehokkuussopimukseen liittyen toteuttaa kiinteistöjen energiakatselmukset ja laatia niiden pohjalta toimenpideohjelma. Toimenpiteet toteutetaan vuosina 2013-2016. Energiankulutuksen seurantajärjestelmään pyritään kehittämään edelleen ja matriisin tehtävänä on seurata näiden toimien etenemistä. Energiatehokkuuden rinnalla tarkastellaan myös materiaalitehokkuutta, joka on nousemassa tärkeäksi EU:ssa tunnistetuksi kilpailutekijäksi. Vuonna 2013 selvitetään mahdollisuutta täydentää HSY:n energiataseen laskentaa huomioimalla myös materiaalitaseen laskenta. HSY valmistelee pääkaupunkiseudun sopeutumisstrategian pohjalta oman toteuttamisohjelman ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyen. Suunnitelmakausina 2013-2015 toteutetaan tähän liittyvät toimet ja T&K&I –matriisi seuraa ja koordinoi toimien etenemistä HSY:n osalta.

